

GMINA KOŁBASKOWO



PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie miejscowości Kołbaskowo, działki nr 123, 124, 125 oraz część dz. nr 193 obręb Kołbaskowo, gm. Kołbaskowo



Opracowali: Tomasz Jaksina, Irena Skrzyszowska

Szczecin, lipiec 2023 r.

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
1.2.	Metodyka wykonywania prognozy oraz wykorzystane materiały	4
1.3.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	6
1.4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	6
1.5.	Podstawa prawna opracowania	6
2.	CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	7
2.1.	Obecne użytkowanie terenu	7
2.2.	Położenie i rzeźba terenu	11
2.3.	Budowa geologiczna	11
2.4.	Warunki glebowe, gruntowo-wodne i złoża surowców naturalnych	12
2.5.	Flora i fauna	14
2.6.	Warunki klimatyczne	19
2.7.	Walory krajobrazowe i kulturowe	20
2.8.	Ochrona przyrody	20
2.9.	Obszary i obiekty prawnie chronione	20
2.10.	Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	20
3.	STAN I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OPRACOWANIA	21
3.1.	Zanieczyszczenie powietrza i hałas	21
3.2.	Stan jakości powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych	22
4.	ANALIZA I OCENA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ...	22
4.1.	Realizacja zapisów planu a obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	22
4.2.	Realizacja zapisów planu a cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	34
4.3.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	34
5.	ROZWIĄZANIA PLANISTYCZNE MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI ZAPISÓW PLANU	39
6.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	40
7.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	41
8.	ZAŁĄCZNIKI:	42

1. Wprowadzenie

1.1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kołbaskowo dla terenów położonych w obrębie Kołbaskowo. Akt woli sporządzenia planu wyrażony został uchwałą NR XLIV/554/2022 rady Gminy Kołbaskowo z dnia 21 grudnia 2022 r. Zmiana planu obejmuje obszar ok. 7,64 ha. Podjęcie niniejszej uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z chęci dostosowania układu komunikacyjnego do aktualnych potrzeb.

Projekt zmiany planu ustala następujące klasy przeznaczenia terenów

- 1) U-PS - teren usług lub składów i magazynów,
- 2) US - teren usług sportu i rekreacji,
- 3) ZN – tereny zieleni naturalnej,
- 4) KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;

Przeprowadzona ocena stopnia zgodności z ustaleniami studium wykazała, że planowane przeznaczenie nieruchomości nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kołbaskowo. Zgodnie z ustaleniami w/w Studium, teren objęty niniejszą uchwałą wskazany został jako strefa usług z funkcjami uzupełniającymi, strefa sportu z zielenią towarzyszącą i nieużytki neurogeniczne oraz proponowany użytek ekologiczny „Dołek”.

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, dla których sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko.

Art. 51 ust. 1 w/w ustawy mówi, że organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu planu, której instrumentem jest prognoza, ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych i rzeczywistych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury.

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w zakresie wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i opisuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Dokument prognozy ma za zadanie:

- zidentyfikować pojawiające się zagrożenia w konkretnych warunkach środowiskowych,
- ustalić, czy prawidłowo uwzględniono lokalne uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- ocenić skutki, które mogą wynikać ze zmiany warunków, w stosunku do obowiązującego planu,
- sprawdzić na ile zmiana ustaleń planu pozwoli na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska oraz w jakim stopniu nowe ustalenia mogą spotęgować istniejące zagrożenia lub je osłabić,
- ustalić w jakim stopniu proponowana zmiana sposobu wykorzystania terenu naruszy zasady prawidłowej gospodarki zasobami wynikające z polityki gminnej i regionalnej, w tym kierunki ochrony zasobami przyrodniczymi.

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie mówi, iż zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko należy uzgodnić z właściwymi organami.

Szczegółowość wynika także z dostępnych lub możliwych do uzyskania informacji o środowisku (np. opracowanie ekofizjograficzne i obserwacje terenowe) oraz odpowiada szczegółowości planu jak i szczegółowości wymaganej w ustawie.

Szczegółowość prognozy jest większa tam, gdzie wynika to ze specyfiki analizowanego terenu (np. występowanie wartości przyrodniczych lub zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi).

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości ustalonym przez:

- Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Szczecinie – pismo WOPN.411.40.2023.MP z dnia 23 maja 2022 r.
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Policach – pismo ZNS.9021.1.3.4.2023 z dnia 16 maja 2023 r.

Część opisowa prognozy omawia aktualny, wynikający z dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu, stan środowiska przyrodniczego na obszarze objętym miejscowym planem, analizuje skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu dla poszczególnych komponentów środowiska oraz formułuje wnioski i zalecenia, wynikające z przeprowadzonej analizy.

Część graficzna prognozy została przedstawiona na mapach znajdujących się w rozdziale nr 8 – załączniki.

Szczegółową analizę środowiska, w tym ocenę jego stanu wraz z identyfikacją zagrożeń, przeprowadzono dla opracowania ekofizjograficznego wykonanego na potrzeby niniejszego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Proponowane w projekcie zmiany planu, rozwiązania przestrzenne dostosowane są do uwarunkowań przyrodniczych terenu, wynikających z opracowania ekofizjograficznego. Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska są zgodne z wytycznymi ekofizjograficznymi.

1.2. Metodyka wykonywania prognozy oraz wykorzystane materiały

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o informacje zawarte w Opracowaniu ekofizjograficznym, wykonanym dla obszaru objętego zmianą planu w gminie Kołbaskowo. Ponadto dokonano rozpoznania obszaru w terenie również w odniesieniu do miejsc mogących charakteryzować

się ponadprzeciętnymi wartościami przyrodniczymi, na które ustalenia projektu planu mogą potencjalnie oddziaływać.

Na podstawie opracowania ekofizjograficznego oraz projektu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonano prognozę oddziaływania na środowisko, w której przeanalizowano oddziaływanie realizacji tych ustaleń na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz na prawne i proponowane formy ochrony przyrody w obszarze opracowania.

Wykorzystano materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne i studialne, oraz informacje zawarte w literaturze oraz opracowaniach i dokumentach prawnych:

- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Kołbaskowo, gm. Kołbaskowo, Tomasz Jaksina, Irena Skrzyszowska, Szczecin, maj, 2023 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Barnisław, gm. Kołbaskowo, Irena Skrzyszowska-Jaksina, Szczecin, marzec, 2021 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Kołbaskowo, Nikodem Marcinkowski, Szczecin, listopad 2005 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Kołbaskowo (część południowo-zachodnia), Nikodem Marcinkowski, Szczecin, luty 2008 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w obrębie geodezyjnym Kołbaskowo, Dorota Sterna, 2019 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kołbaskowo, Urbiprojekt pracownia urbanistyczno – architektoniczna, Kołbaskowo, kwiecień 2014 r.
- Program ochrony środowiska powiatu Polickiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027, Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja, styczeń 2021 r.
- Program opieki nad zabytkami dla Powiatu Polickiego na lata 2016-2020, październik, 2016 r.
- Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2010.
- Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2018 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.
- Mapa geologiczne Polski w skali 1:50 000, arkusz 227 – Dołuje (N-33-89-D) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 227 – Dołuje (N-33-89-D) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000, arkusz 268 – 227 – Dołuje (N-33-89-D) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 268 – 227 – Dołuje (N-33-89-D) – pierwszy poziom wodonośny – wrażliwość na zanieczyszczenie, Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 227 – Dołuje (N-33-89-D) – pierwszy poziom wodonośny – występowanie i hydrodynamika, Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 227 – Dołuje (N-33-89-D) – pierwszy poziom wodonośny – jakość wód, Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa geologiczne Polski w skali 1:50 000, arkusz 265 – Gryfino (N-33-101-B) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 265 – Gryfino (N-33-101-B) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000, arkusz 265 – Gryfino (N-33-101-B) wraz z objaśnieniem. Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 265 – Gryfino (N-33-101-B) – pierwszy poziom wodonośny – wrażliwość na zanieczyszczenie, Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.

- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 265 – Gryfino (N-33-101-B) – pierwszy poziom wodonośny – występowanie i hydrodynamika, Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz 265 – Gryfino (N-33-101-B) – pierwszy poziom wodonośny – jakość wód, Centralna baza danych geologicznych – PIG, PIB.
- Przeglądowa mapa geologiczno – inżynierska Polski w skali 1:300000, Arkusz B1 Szczecin, Instytut Geologiczny
- Koźmiński Cz., Michalska B., Czarnecka M., Klimat Województwa Zachodniopomorskiego (Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007 r.).
- Kondracki J., Geografia fizyczna Polski., PWN, Warszawa 2001r.
- Informacje zawarte na stronach internetowych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska - <http://geoserwis.gdos.gov.pl>.
- Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, 2010 r.
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.
- <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>.
- <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>.

1.3. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zaproponowane w projekcie planu miejscowego rozwiązania w zakresie zasad zagospodarowania terenu, dla obszarów już zagospodarowanych wraz z ustaleniem zasad obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej nie powodują znaczących zmian w istniejącym zagospodarowaniu terenu. Zapisy planu zamykają się w granicach miejscowości i sankcjonują już istniejące funkcje wynikające z dotychczasowego zagospodarowania.

Metoda analizy realizacji projektu planu polega na ocenie potencjalnego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi. System monitorowania zmian zachodzących na analizowanym obszarze powinien opierać się na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tego obszaru. W trakcie realizacji ustaleń planu istotne będzie uwzględnienie w projektach budowlanych sformułowanych w planie nakazów i zakazów.

Narzędziem ochrony środowiska jest także państwowy monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, który na podstawie prowadzonych pomiarów i obserwacji lokalizuje strefy problematyczne i wdraża odpowiednie działania naprawcze.

Nie wskazuje się dodatkowych narzędzi/metod dla dokonania analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

1.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obowiązek określenia transgranicznego oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, którą sporządzono w Espoo 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r., Nr 96, poz. 1110).

Obszar opracowania znajduje się w strefie przygranicznej. W linii prostej do granicy z Republiką Federalną Niemiec jest niespełna 2,3 km. Biorąc pod uwagę zakres przestrzenny i rzeczowy wprowadzanych zmian w projekcie planu należy przyjąć, iż nie będzie występowało transgraniczne oddziaływanie na środowisko, w tym przekraczania miejscowych granic administracyjnych.

1.5. Podstawa prawna opracowania

Podstawą sporządzenia prognozy są obowiązujące przepisy, ustawy i rozporządzenia:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm).

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 r., poz. 977 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r., poz. 633 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2022 r., poz.672 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022 r., poz.840 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409 z późn. zm.);
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380 z późn. zm.);
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

2. Charakterystyka stanu środowiska oraz jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

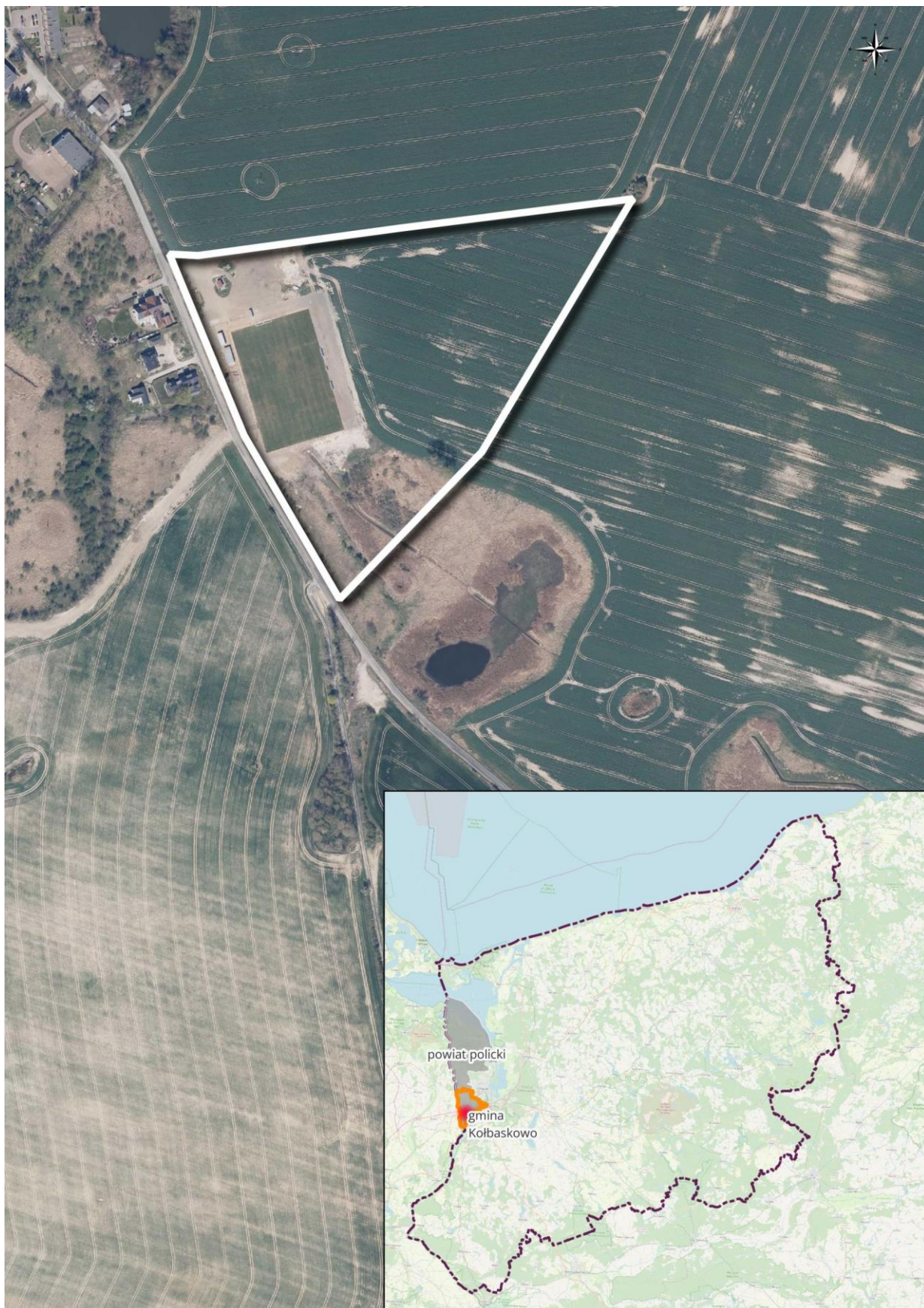
2.1. Obecne użytkowanie terenu

Obszar opracowania położony jest w powiecie polickim, w południowej części miejscowości Kołbaskowo w gminie Kołbaskowo, obręb Kołbaskowo. Według podziału fizycznogeograficznego Polski (regionalizacja fizyczno-geograficzna Polski wg Kondrackiego) należy do podprovincji Pobrzeża Południowobałtyckiego, makroregionu Pobrzeża Szczecińskiego i stanowi mezoregion – Wzniesienia Szczecińskie.

Pod względem funkcjonalnym obszar zmiany planu można podzielić na trzy części. Pierwszą, największą stanowią użytkowane pola uprawne zajmujące blisko połowę obszaru opracowania i zlokalizowane w jego wschodniej części. Są to użytki orne klasy IVa i IVb. Następnie są tereny rekreacyjne wraz z boiskiem do gry w piłkę nożną oraz infrastruktura towarzysząca. Ostatni element stanowią tereny nieużytkowanych, podmokłych łąk wraz z sezonowym oczkiem wodnym, wskazanym w studium do objęcia ochroną pod postacią użytku ekologicznego „Dołek”. Przez środek proponowanego użytku ekologicznego biegnie rów odwadniający. Na wysokości boiska schodzi pod ziemię i wychodzi po drugiej stronie drogi poza obszarem opracowania W północnej części przez obszar przebiega napowietrzna linia średniego napięcia 15 kV.



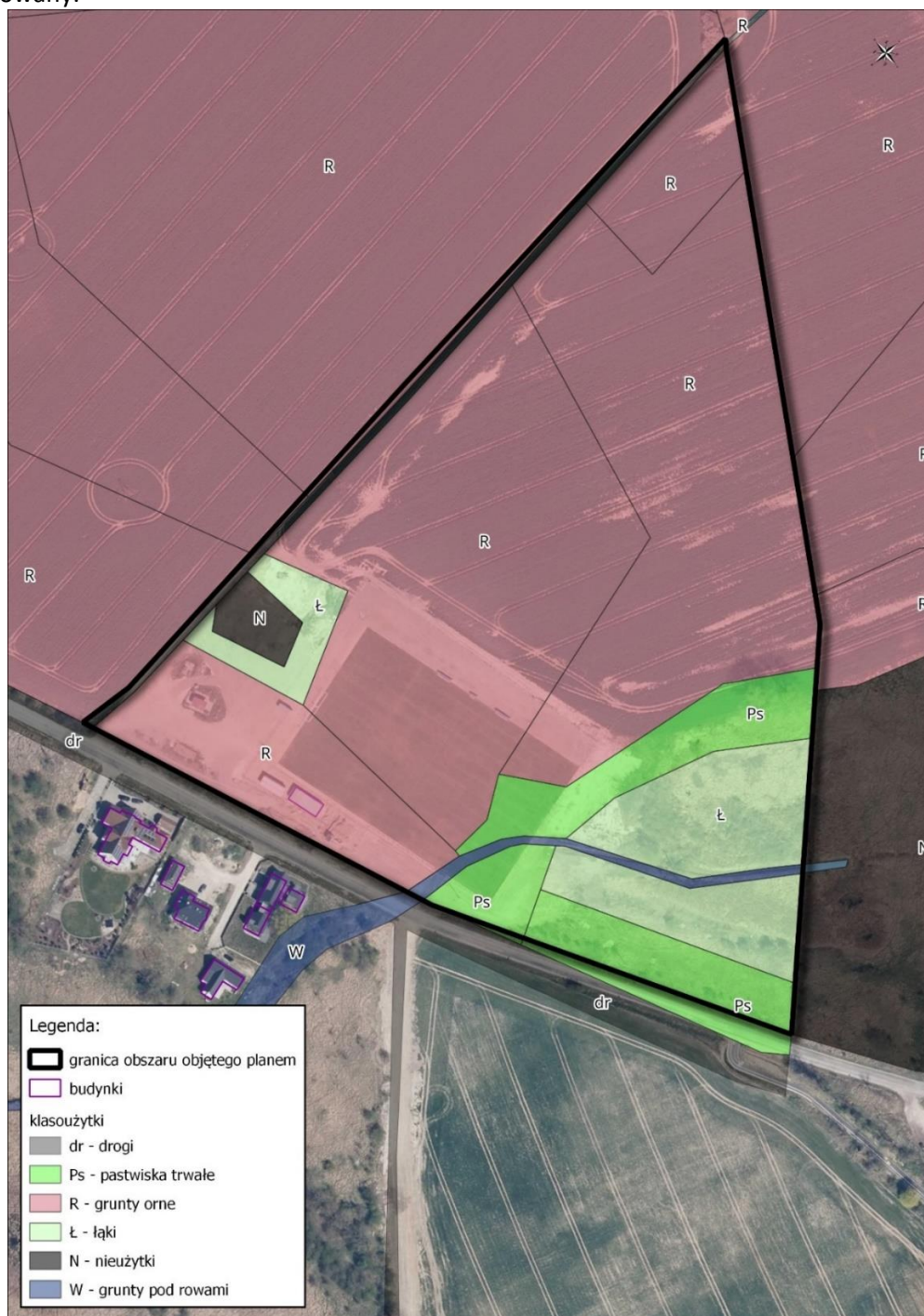
Ryc. 1. Obszar opracowania



Ryc. 3. Lokalizacja obszaru objętego zmianą planu

Na obszarze opracowania obowiązują dwa plany miejscowe. Pierwszy miejscowy plan, przyjęty uchwałą Rady Gminy Kołbaskowo Nr XXIX/391/05 z dnia 28 listopada 2005 r., na części obszaru wyznacza strefę 15. US, 16. US - tereny usług sportu i rekreacji. Zapis ten został skonsumowany. W ramach realizacji w/w zapisów powstało boisko sportowe oraz miejsce rekreacji. Na pozostałym obszarze, w części objętej zmianą planu - tj. na terenie sezonowego oczka wodnego wraz z otaczającym szuwarem, wyznaczono obszar elementarny 68. R jako istniejące tereny rolne – istniejące łąki do dalszego użytkowania. Jak wspomniano wyżej, obszar ten, mimo iż przeznaczony do dalszego użytkowania, nie jest wykorzystywany rolniczo - ze względu na warunki terenowe i wodne.

Na pozostałym obszarze, tj. przeważającej części pól uprawnych, obowiązuje plan miejscowy przyjęty uchwałą Rady Gminy Kołbaskowo Nr XIV/165/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r., który nadaje terenom rolniczym funkcje zabudowy usługowej oznaczonej symbolem U. Powyższy zapis nie został skonsumowany.



Ryc.2. Użytkowanie obszaru objętego zmianą planu (opracowanie własne na podstawie danych: Główny Urząd Geodezji i Kartografii – geoportal.gov.pl).

2.2. Położenie i rzeźba terenu

Obszar opracowania położony jest w powiecie polickim, w południowej części miejscowości Kołbaskowo, w gminie Kołbaskowo, obrębie Kołbaskowo.

Graniczy od strony:

- północnej z terenami rolnymi pól uprawnych;
- wschodniej z terenami rolnymi pól uprawnych oraz terenami podmokłymi z oczkiem wodnym wskazanymi w studium jako proponowany użytek ekologiczny UE 17 „Dołek”;
- południowej z terenami podmokłymi z oczkiem wodnym wskazanymi w studium jako proponowany użytek ekologiczny UE 17 „Dołek” oraz terenami rolnymi pól uprawnych;
- zachodniej z drogą powiatową relacji Kołbaskowo – Moczyły oraz zabudowaniami mieszkalnymi i gospodarczymi (poza obszarem). (Po drugiej stronie drogi znajdują się pola uprawne)

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (regionalizacja fizyczno-geograficzna Polski wg Kondrackiego) obszar opracowania należy do podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego, makroregionu Pobrzeża Szczecińskiego i stanowi mezoregion – Wzniesienia Szczecińskie. Podział ten odzwierciedla zróżnicowanie fizjograficzne gminy. Uwidacznia się to w strukturze użytkowania terenu, funkcjonowaniu naturalnych powiązań przyrodniczych i kształtowaniu krajobrazu antropogenicznego. Granicą powyższych mezoregionów jest strefa krawędziowa doliny Odry przebiegająca na obszarze gminy Kołbaskowo na linii Pargowo - Moczyły - Siadło Dolne - Kurów - Ustowo.

Obszar opracowania stanowi raczej płaski, lekko opadający w kierunku południowo-zachodnim krajobraz z rzędnymi wysokościami w przedziale 27,0 - 33,75 m n.p.m.

2.3. Budowa geologiczna

Obszar opracowania, pomimo swojego względnie niewielkiego obszaru, znajduje się na dwóch arkuszach Mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz 227 – Dołuje (N-33-89-D) oraz arkusz 265 – Gryfino (N-33-101-B). Według w/w map pokryty jest w całości utworami czwartorzędowymi. Są to zarówno utwory o genezie lodowcowej i wodnolodowcowej wieku plejstoceńskiego, związane z okresem ostatniego zlodowacenia Wisły – stadia górny (przeważająca część obszaru), jak również utwory młodsze (holocen), związane z - trwającymi również współcześnie - procesami akumulacji osadów organicznych w zagłębieniach terenu (podmokłe łąki).

Utwory starsze reprezentowane są przez mułki piaszczysto-ilaste, ility piaszczyste i piaski zastoiskowe, które zdeponowane zostały (odkładały się) w lokalnych obniżeniach terenu. Ich geneza związana jest z wytapianiem brył martwego lodu, jaki zalegał w owym czasie między Kołbaskowem i Rosówkiem. Miąższość całej serii zastoiskowej dochodzi do 4,7 m. Są to jasnobrązowe i brunatno-rdzawe, drobnowarstwowane mułki piaszczysto-ilaste i ility piaszczyste, przechodzące w spąg w piaski drobnoziarniste. Lokalnie występują w nich cienkie (3–5 cm) wkładki piasków gruboziarnistych i głaziki. Mułki i ility są słabo wapniste. Zawierają detrytus łuszczkowy i drobny, silnie rozproszony detrytus roślinny¹.

Utwory młodsze tworzą namuły piaszczyste zagłębień bezodpływowych i okresowo przepływowych, wypełniają zagłębienia wytopiskowe w obrębie wysoczyzny morenowej. Są to silnie zailone piaski ze znaczną zawartością substancji humusowej. Ich średnia miąższość wynosi 1,0–2,0 m, maksymalnie 3,5 m.²

Obszar opracowania stanowi raczej płaski teren, lekko opadający w kierunku południowo-zachodnim.

¹ Ryszard Dobracki, *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej polski 1:50 000 arkusz Gryfino (265)*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2017

²Tamże, s. 20.

2.4. Warunki glebowe, gruntowo-wodne i złoża surowców naturalnych

Na obszarze opracowania dominują gleby brunatne wyługowane klasy IVa i IVb. Od gleb brunatnych typowych odróżnia je brak węgla wapnia (CaCO_3) do głębokości 1 m.

Sieć hydrograficzna na obszarze opracowania jest charakterystyczna dla krajobrazu polodowcowego wysoczyzny morenowej. Nie ma też dużych, naturalnych zbiorników wodnych, a jedynie zagłębienia terenu, stale lub okresowo wypełniane wodą. W południowej części znajduje się obniżenie terenu z okresowo pojawiającym się oczkiem wodnym porośniętym szuwarem, będącym częścią systemu niewielkich oczek wodnych połączonych rowem - okresowo zasilanym wodą opadową, spływającą z otaczających pól (w tym obszarze opracowania). Rów na wysokości boiska został skanalizowany i schodzi pod ziemię. Jego wylot znajduje się poza obszarem opracowania, na zachód od przyległej drogi i zasila kolejne oczko wodne. Teren podmokły - znajdujący się w południowej części - przechodzi w obszar bardziej zasobny w wodę i wskazany jest w studium jako proponowany użytek ekologiczny UE-17 „Dołek”, gdzie głównym celem jest zachowanie cennej ornitofauny oraz krajobrazu rolniczego. Dodatkowo, w obecnie obowiązującym planie (XXIX/391/05), obszar został wskazany jako istniejące tereny rolne – istniejące łąki do dalszego użytkowania, na których obowiązuje zakaz likwidacji oczek wodnych oraz usuwania zbędnych mas ziemnych do śródpolnych zagłębień terenu porośniętych roślinnością lub wypełnionych wodą.

Według Informatycznego Systemu Osłony Kraju, bazującego na danych z Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, obszar opracowania znajduje się poza terenami zagrożonymi wystąpieniem powodzi.



Fot. 1. Obszar proponowanego UE „Dołek”.

Na obszarze gminy Kołbaskowo dotychczasowe rozpoznanie hydrogeologiczne umożliwia wydzielenie jednego, czwartorzędowego piętra wodonośnego. Dodatkowo, lokalnie występują przypowierzchniowe wody gruntowe, które nie tworzą jednolitej warstwy wodonośnej.

Poziom wodonośny zasilany jest drogą przesączania przez gliny zwałowe, jak również poprzez dopływ boczny. Przejmowane są wody podziemne płynące z terenu Niemiec w kierunku doliny Odry

Obszar opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 122 Dolina kopalna Szczecin (dolny międzyglinny poziom wodonośny).

Dla GZWP nr 122 została opracowana „Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych zbiornika wód podziemnych w utworach czwartorzędowych GZWP nr 122 – Dolina Kopalna Szczecin”, zatwierdzona decyzją MOŚZNiL z dnia 23.12.1998r. W 2011 r. Sporządzono dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej określający warunki hydrogeologiczne, w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 122 Dolina kopalna Szczecin. Dodatek ten został przyjęty zawiadomieniem Ministra Środowiska z dnia 15.12.2011r.

Ochrona wód podziemnych na tym obszarze powinna być realizowana z uwzględnieniem zapisów powyższych dokumentów dotyczących zagospodarowania przestrzennego.

Biorąc powyższe pod uwagę, a zwłaszcza fakt, że warstwa wodonośna jest dobrze izolowana przed zanieczyszczeniami oraz planowane jest przekształcenie funkcji gruntu, można stwierdzić, że zmiana użytkowania gruntów nie stworzy zagrożenia dla wód podziemnych, pod warunkiem właściwie dobranych rozwiązań gospodarki ściekowej - przewidzianych w projekcie planu.

Według Przeglądowej mapy geologiczno – inżynierskiej Polski w skali 1:300000 warunki budowlane na terenach śródoczkowych (oczka wodne) są dostateczne lub dobre, w obrębie oczek wodnych - złe. Grunty wypełniające niecki (piaski ze znaczną zawartością substancji humusowej) nie nadają się do bezpośredniego posadowienia fundamentów. Przy lokalizowaniu obiektów budowlanych w takich miejscach konieczne będą zabiegi wzmacniające podłoże.

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych, tym bardziej nie ma obszarów górniczych i terenów górniczych.

Najbliżej położone jest złożo kruszywa naturalnego Smolecin I, które znajduje się niespełna 1,5 km od obszaru w kierunku północnym.



Fot. 2. Rów odwadniający

2.5. Flora i fauna

Według Regionów Geobotanicznych Polski wg Matuszkiewicza (Regionalizacja Geobotaniczna Polski, J. M. Matuszkiewicz, 2008) analizowany obszar gminy Kołbaskowo leży w granicach Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Południowobałtyckiej, w Dziale Pomorskim (A), Krainie Szczecińskiej (A.3.), Okręgu Szczecińsko-Prenzlauskim (A.3.1.), Podokręgu Kołbaskowskim (A.3.1.a).

W obszarze opracowania wyróżniono trzy charakterystyczne typy obszarów przyrodniczych:

- proponowany użytek ekologiczny „Dołek,
- śródpolny nieużytek (na granicy opracowania) wraz z bezpośrednio przyległymi gruntami rolnymi,
- teren rekreacyjny wraz z boiskiem sportowym.

Teren proponowanego użytku ekologicznego „Dołek” stanowi zagłębienie terenu i charakteryzuje się okresowo dużym stopniem uwilgotnienia podłoża oraz okresowym stagnowaniem tam wody (koniec kwietnia 2023 r.). Przez środek przebiega rów odwadniający, który wydaje się być regularnie konserwowany. W zależności od obfitości opadów lustro wody utrzymuje się do połowy roku. W okresie letnim najczęściej wysycha. Obszar porasta w dużej mierze zbiorowisko szuwarowe roślin bagiennych, głównie traw, turzyc, pałek, w tym niżej wymienione gatunki roślin:

- kosaciec żółty *Iris pseudacorus* L.
- trzcina pospolita *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud.
- pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* L.
- żywokost lekarski *Symphytum officinale* L.
- szczaw lancetowaty *Rumex hydrolapathum* Huds.
- jasnota plamista *Lamium maculatum* L.

W środkowej części obszar porastają drzewa i krzewy głównie wierzby siwej.



Fot. 3. Obszar proponowanego UE „Dołek”.



Fot. 4. Krzewy między drogą Kołbaskowo - Moczyły a proponowanym UE „Dołek”.

Roślinność stanowią gatunki typowe dla gruntów o okresowo dużym stopniu uwilgotnienia podłoża. Brak roślin objętych ochroną gatunkową.

Na poboczu drogi Kołbaskowo – Moczyły, która ogranicza proponowany użytek ekologiczny „Dołek” od strony południowej, rosną krzewy głogu jednoszyjkowego, jeżyny popielicy, róży gęsto kolczastej oraz podrosty wierzby siwej.



Fot. 5. Krzewy między drogą Kołbaskowo - Moczyły a proponowanym UE „Dołek”.

Śródpolny nieużytek, wraz z bezpośrednio przyległymi gruntami rolnymi stanowi zbiorowisko zaroślowe, w którym główną warstwą, decydującą o strukturze i funkcjonowaniu fitocenoz, jest warstwa krzewów oraz zdziczałe drzewa owocowe. Są to:

- śliwa tarnina *Prunus spinosa* L.
- głóg jednoszyjkowy *Crataegus monogyna* Jacq.
- róża dzika *Rosa canina* L.
- bez czarny *Sambucus nigra* L.
- jabłoń domowa *Malus domestica* Borkh.
- śliwa domowa mirabelka *Prunus domestica* L. ssp. *syriaca* ;(Borkh.) Janch.



Fot. 6. Śródpolny nieużytek.

Na terenie rekreacyjnym wraz z boiskiem sportowym występuje zarówno zieleń urządzone - pod postacią strzyżonej murawy i nasadzeń na tyłach boiska, jak również roślinność segentalna, znajdującą się w pasie między boiskiem a terenami upraw rolnych. Są to:

- krwawnik pospolity *Achillea millefolium*
- koniczyna *Trifolium L.*
- mniszek lekarski *Taraxacum officinale*



Fot. 7. Roślinność segentalna między boiskiem a polem uprawnym.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300), nie stwierdzono występowania drzew i/lub krzewów kwalifikujących się do uznania za pomnik przyrody ożywionej. W granicach opracowania nie występują również gatunki roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową na mocy rozporządzeń Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1409). Nie zidentyfikowano również w granicach opracowania siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej.

FAUNA

W granicach omawianego terenu znajdują się ekosystemy: grunty orne, szuwały, zadrzewienia, zakrzaczenia, zbiorowiska roślinności segentalnej. Poza obszarem proponowanego użytku ekologicznego „Dołek” występowanie poszczególnych gatunków zwierząt jest niewielkie.

W Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego na obszarze opracowania i przy jego granicach nie wykazuje się stanowisk chronionych gadów i płazów. Nie mniej, podczas wizji lokalnej stwierdzono występowanie żaby zielonej *Rana esculenta complex*.

W Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego na obszarze opracowania i przy jego granicach wskazano stanowiska: krzyżówki, krakwy, łyski, łabędzia niemego oraz gęgawy. Z wyżej wymienionych podczas wizji lokalnej, na obszarze proponowanego UE „Dołek” w miejscu okresowego zbiornika wodnego zaobserwowano następujące gatunki ptaków:

- gęgawa *Anser anser* (gatunek łowny województwa zachodniopomorskiego od 1 września do 15 stycznia),

– krzyżówka *Anas platyrhynchos* (gatunek łowny w okresie od 15 sierpnia do 21 grudnia). Ponadto zaobserwowano pojedynczego osobnika łyśka *Fulica atra* (gatunek łowny od 15 sierpnia do 21 grudnia). Obserwowano ponadto żerowanie i zalatywanie poza obszarem opracowania.

Gęgawa, łyśka oraz krzyżówka są to pospolite gatunki łowne występujące powszechnie na terenie kraju. Nie znajdują się na liście gatunków chronionych w myśl Rozporządzeni Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380 z późn. zm.). Nie występują w „Polskiej czerwonej księdze Ptaków” czyli gatunków zagrożonych. Nie są wymieniane w Załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia). Stanowią natomiast przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 – Dolina Dolnej Odry.

Na obszarze nieużytku śródpolnego zaobserwowano następujące gatunki ptaków:

- sroka *Pica pica* (ochrona częściowa),
- bogatka *Parus major* (ochrona ścisła),
- kowalik *Sitta europaea* (ochrona ścisła),
- zięba *Fringilla coelebs* (ochrona ścisła),
- kos *Turdus merula* (ochrona ścisła).

Podczas obserwacji terenowych stwierdzono występowanie dwóch gatunków ssaków, tj.:

- sarny europejskiej *Capreolus capreolus* (łowny z okresem ochronnym),
- dzika *Sus scrofa* (ślady) (łowny).

Pod koniec kwietnia br., poza granicami obszaru opracowania, po stronie południowo – wschodniej, tj. na użytkowanych gruntach ornych w obrębie proponowanego użytku ekologicznego pn. „Dołek”, zaobserwowano żurawia *Grus grus*, który jest wykazywany na liście z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Nie stwierdzano zalatywania żurawia w głąb obszaru opracowania. Żuraw jest wykazywany w materiałach opracowanych dla wykonania planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003.



Fot. 8. Żuraw (szuwały poza obszarem opracowania)

Od południowej strony, poza granicami opracowania, obserwowano przeloty, kołowanie i zalatywanie błotniaka stawowego *Circus aeruginosus* (ochrona ścisła), który jest wykazywany na liście z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Obserwowano go głównie w trakcie przelatywania i kołowania nad śródpolnymi nieużytkami (teren proponowanego użytku ekologicznego pn. „Dołek”). Błotniak stawowy jest wykazywany w materiałach opracowanych dla wykonania planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003.

Należy zaznaczyć, że w drugiej połowie roku w/w gatunki ptaków nie występują na omawianym obszarze. Jest to spowodowane zanikiem lustra wody, co czyni ten obszar niekorzystnym dla bytowania ptaków. Dodatkowo, na podstawie obserwacji przeprowadzonych w roku 2019, celem wykonania projektu mpzp gminy Kołbaskowo dla terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Moczyły, stwierdzono, że obszar planu nie stanowi siedliska gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 w okresie rozrodu. Nie pełni również funkcji siedliska stałego ich przebywania³.

2.6. Warunki klimatyczne

Obszar opracowania znajduje się w granicach Krainy VI – Pyrzycko – Goleniowskiej. Kraina ta obejmuje Nizinę Szczecińską i obszary położone na zachód od Szczecina. Teren tej krainy wznosi się przeciętnie od 20 do 60 m n.p.m. Średnia roczna suma usłonecznienia rzeczywistego wynosi od 1500 do 1550 godzin. Południkowy przebieg izoterm średniej rocznej temperatury powietrza (8,0 -8,5°C) świadczy o ocieplającym wpływie Oceanu Atlantyckiego, co uwidacznia się głównie w chłodnej porze roku. W styczniu temperatura średnia waha się -1,0°C do -0.6°C, natomiast w lipcu temperatura

³ Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kołbaskowo dla terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Moczyły, Pracownia Ochrony Środowiska, szczecin, czerwiec 2020 r.

wzrasta do 17,8°C. Terminy pierwszych przymrozków jesiennych przypadają pomiędzy 17 a 25 października, a ostatecznie zanikają na ogół między 25 a 30 kwietnia.

Okres gospodarczy wynosi ok. 256 dni, a okres wegetacyjny trwa przeciętnie o ok. 30 dni krócej.

Warunki fizjograficzne nie sprzyjają występowaniu dużych opadów. W województwie zachodniopomorskim kraina ta wyróżnia się przeciętnie najmniejszymi rocznymi sumami opadów. Opady o sumie dobowej co najmniej 1 mm notuje się przeciętnie w czasie 100 - 115 dni. Roczne sumy opadów wynoszą od ok. 490 do ok. 610 mm.

Istotną cechą lokalnego klimatu jest bardzo duża zmienność i nieregularność, związana z łatwym przemieszczaniem się dużych mas powietrza. Wpływ na klimat mają tu masy powietrza: podzwrotnikowo morskie, ciepłe i na ogół bardzo wilgotne, napływające w okresie całego roku z basenu Morza Śródziemnego i Azorów, podzwrotnikowo kontynentalne, ciepłe i suche, napływające głównie latem i jesienią z północnej Afryki, Azji południowo - wschodniej i Europy południowej, polarno morskie, chłodne i wilgotne, napływające z północnego Atlantyku, z rejonu Islandii i Grenlandii, polarno kontynentalne, zimne i suche, napływające z Europy północno - wschodniej i Syberii, arktyczno morskie, zimne i wilgotne, o dużej przejrzystości, napływające z rejonów Arktyki, głównie w okresie zimowym, umiarkowanie kontynentalne, suche, napływające w czasie lata z Europy wschodniej.⁴

2.7. Walory krajobrazowe i kulturowe

W granicach obszaru zmiany planu nie występują zabytki podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wpisane do rejestru Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Nie występują również elementy historycznego krajobrazu kulturowego podlegające ochronie lub wymagające ustanowienia ochrony na podstawie art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania na obszarze opracowania wyznaczono Strefę ograniczonej ochrony stanowisk archeologicznych (dawniej „W.II” i „W.III”)

2.8. Ochrona przyrody

Obszar zmiany planu znajduje się w granicach obszarów Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 o powierzchni 61648,4 ha, który został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133), dla którego opracowano projekt planu zadań ochronnych w celu utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu przedmiotów ochrony.

2.9. Obszary i obiekty prawnie chronione

Zgodnie z art. 120 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne ochronie zasobów wodnych służy m.in. ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, do których zalicza się także główne zbiorniki wód podziemnych w tym GZWP nr 122 – Dolina Kopalna Szczecin.

2.10. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku polega na określeniu kierunków i możliwości intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie. Prognozowane zmiany środowiska mogą mieć podłoże naturalne albo antropogeniczne.

⁴ Koźmiński Cz., Michalska B., Czarnecka M., Klimat Województwa Zachodniopomorskiego (Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007 r.).

Obszar opracowania, pod względem użytkowania, można podzielić na pole orne, część rekreacyjną pod postacią boiska do gry w piłkę nożną wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz obniżenie terenu zajęte przez szuwar, roślinność krzewistą i wysoką wraz z okresowo pojawiającym się oczkiem wodnym.

Kierunki przekształceń terenów w dużej mierze związane są z prawodawstwem, które określa zasady i możliwości użytkowania terenu. W obecnie obowiązującym planie Nr: XIV/165/2019 tereny rolne przeznaczone zostały pod zabudowę usługową z dopuszczeniem zabudowy zamieszkania zbiorowego oraz usługi sportu. Na etapie inwestycyjnym największe przekształcenie w środowisku przyrodniczym będzie się wiązało ze zdjęciem wierzchniej warstwy gleby oraz w jakimś stopniu uszczelnieniem powierzchni. Zmieni się krajobraz w związku z możliwością posadowienia zabudowy dochodzącej do 15 m wysokości. Zwierzęta obecnie żyjące i żerujące zostaną wyparte z tego obszaru. Uszczuplenie powierzchni czynnej biologicznie może doprowadzić lokalnie do powstania barier dla zwierząt przemieszczających się po powierzchni ziemi.

Dla terenów podmokłych z okresowym oczkiem wodnym - znajdującym się w południowej części obszaru opracowania - obowiązuje plan miejscowy NR XXIX/391/05, wskazujący tereny rolne – istniejące łąki do dalszego użytkowania. Obowiązuje na nich zakaz likwidacji oczek wodnych oraz usuwania zbędnych mas ziemnych do śródpolnych zagłębień terenu porośniętych roślinnością lub wypłnionych wodą

3. Stan i jakość środowiska na obszarze opracowania

3.1. Zanieczyszczenie powietrza i hałas

Poziom stężenia zanieczyszczeń w atmosferze jest wypadkową wielkości emisji zanieczyszczeń oraz warunków meteorologicznych. Do czynników wpływających na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń - w szczególności warunkujących ich zasięg oraz prędkość przemieszczania się - należą kierunek wiatru, temperatura powietrza, dyfuzja i turbulencja, wilgotność względna oraz kondensacja pary wodnej i opad atmosferyczny.

Na obszarze opracowania brak jest zakładów przemysłowych, które mogłyby być emitarami zanieczyszczeń do atmosfery. Za stan jakości powietrza na obszarze opracowania odpowiadać będą głównie zanieczyszczenia pochodzące z bliższego i dalszego sąsiedztwa. Obszar w linii prostej położony jest niespełna 850 m od autostrady A6, a przez miejscowość Kołbaskowo przebiega droga krajowa Nr 13. Jest to potencjalny, liniowy emitator hałasu i zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów samochodowych. Ponadto wpływ mają również pobliskie stacje benzynowe.

Źródłem zanieczyszczeń mogą być kotły i piece na paliwo stałe zainstalowane w gospodarstwach rolnych i domowych wsi Kołbaskowo. W okresie grzewczym, przy niesprzyjających warunkach może dojść do przekroczeń jakości powietrza. Dzieje się to najczęściej w warunkach bezwietrznych, podczas mroźnej, bezchmurnej pogody. Zachodzi wówczas zjawisko inwersji termicznej, czyli wzrostu temperatury wraz z wysokością. Jest to zjawisko odwrotne od normalnie zachodzącego rozkładu, gdzie temperatura spada wraz z wysokością. W warunkach inwersji termicznej wydobywający się dym z kominów nie może się przebić przez warstwę inwersyjną i osiada. Jeżeli jest znaczna ilość źródeł grzewczych oraz zjawisko inwersji rozciąga się w czasie może dojść do powstania smogu.

Źródłem hałasu mogą być głównie autostrada A6, linia kolejowa nr 409 (szczecin – Berlin) oraz DK 13. Na linii kolejowej w marcu 2021 r. kursowało 8 par pociągów, co daje 16 przejazdów na dobę.

Według Generalnego Pomiaru Ruchu w latach 2020/21 na tym odcinku autostrady średni ruch dobowy wynosił 11628 poj./dobę. Przyjmując średnie wartości dla tego typu drogi w ujęciu krajowym (33749 poj./24h) i wojewódzkim (160581 poj./24h) można założyć, że ruch jest poniżej średniej. Dla DK13 średni ruch dobowy wynosił 3861 poj./24h, co - w stosunku do wartości średnich dla kraju (13 574 poj./24h) i dla województwa (9 413 poj./24h) - jest wynikiem bardzo niskim i niegenerującym nadmiernego hałasu. Wizja terenowa prowadzona na miejscu wskazuje, że z w/w potencjalne źródła hałasu nie mają negatywnego wpływu na środowisko, zdrowie i życie ludzi.

3.2. Stan jakości powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych

Według „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023” zagrożenia powierzchni ziemi mogą być związane z działalnością człowieka lub czynnikami naturalnymi. Ze strony działalności antropogenicznej podstawowym zagrożeniem dla powierzchni ziemi jest nadmierne nawożenie, które może prowadzić do zatrucia metalami ciężkimi i substancjami toksycznymi obecnymi w nawozach. Dodatkowo wszelkiego rodzaju inwestycje typu: rozbudowa terenów mieszkaniowych, komunikacyjnych i przemysłowych, eksploatacja kopalni, będą oddziaływać na powierzchnię ziemi w fazie realizacji. Niewątpliwym zagrożeniem są również: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba, zanieczyszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, w wyniku której do gleb mogą przedostawać się szkodliwe substancje. Ponadto komunikacja i transport samochodowy, przyczyniają się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych.

Obszar opracowania stanowi głównie teren rolniczy, dlatego największe zagrożenie może wynikać ze sposobu gospodarowania i intensywności działalności rolniczej. Jak wskazano w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023 nadmierne nawożenie może prowadzić do zatrucia metalami ciężkimi i substancjami toksycznymi obecnymi w nawozach.

W krajowym monitoringu gleb prowadzonym w latach 1992-98 przez IUNG w Puławach, badaniami objęto niektóre właściwości gleb, w tym zawartość w nich metali ciężkich (kadm, miedź, nikiel, cynk, ołów) oraz siarki. Zanieczyszczenie gleb użytków rolnych gminy metalami ciężkimi jest na poziomie zanieczyszczenia województwa. Nie stwierdza się gleb kwalifikujących się do wyłączenia z produkcji rolnej ze względu na ten parametr. Większość użytków rolnych to gleby niezanieczyszczone, o naturalnych zawartościach metali ciężkich. Gleby te nadają się pod wszystkie uprawy ogrodnicze i rolnicze.

Ocena ta wymaga pewnej modyfikacji w odniesieniu do terenów bezpośrednio przylegających do autostrady A6 Kołbaskowo - Szczecin i drogi nr 13 Szczecin – przejście graniczne w Rosówku. Przyjmuje się, że najwyższa kumulacja metali ciężkich w glebie (kadm, ołów, cynk, nikiel, miedź i inne) emitowanych przez spaliny samochodowe ma miejsce w odległości 20-40 m od jezdni, a rozprzestrzenianie związków gazowych (dwutlenek siarki, tlenki azotu) ma znacznie większy zasięg. W pasie bezpośrednio przylegającym do jezdni o dużym natężeniu ruchu samochodowego należy wykluczyć uprawę roślin nadających się do bezpośredniej konsumpcji.

4. Analiza i ocena ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

4.1. Realizacja zapisów planu a obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar zmiany planu znajduje się w granicach prawnych form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 z późn. zm.).

Obszary Natura 2000.

Obszar opracowania leży w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB 320003, wyznaczonego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.).

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 i jego zmianą (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 r.), przedmiotami ochrony obszaru są następujące gatunki ptaków, które powinny być chronione, poprzez ochronę ich siedlisk: krzyżówka, głowienka, czernica, nurogęś,

łyska, kormoran, rożeniec, ogorzałka, ohar, cyraneczka, gągoń, puchacz, uszatka błotna, zimorodek, podróżniczek, brzęczka, wodniczka, jarzębatka, wąsatka, łabędź niemy, gęś zbożowa, gęś białoczarna, gęgawa, świstun, krakwa, bąk, czapla biała, bocian czarny, łabędź krzykliwy, bielaczek, trzmielozad, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, rybołów, sokół wędrowny, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, ostrygojad, czajka, batalion, brodziec leśny, mewa czarnogłowa, mewa mała, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczarna, rybitwa czarna. Jak wynika z Raportu na omawianym terenie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie stwierdzono występowanie 21 gatunków ptaków, będących przedmiotem ochrony obszaru (czapla biała, łabędź krzykliwy, bielaczek, derkacz, żuraw, czajka, zimorodek, łabędź niemy, gęś zbożowa, gęś białoczarna, gęgawa, świstun, krakwa, krzyżówka, czernica, nurogęś, łyska, kormoran, rożeniec, cyraneczka, gągoń).

Z wyżej wymienionych gatunków w pierwszej połowie roku, na obszarze opracowania obserwowano krzyżówkę, łyskę oraz gęgawę. Natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie na terenie gruntów ornych żurawia oraz przeloty, kołowanie i zalatywanie błotniaka stawowego.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, co do zasady, zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk znajduje się w Załączniku nr 3 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 października 2022 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003. Według w/w tabeli dla poszczególnych gatunków, będących przedmiotem ochrony, wskazuje się zagrożenia istniejące i potencjalne wraz z ich opisem.

Dla gatunków będących przedmiotem ochrony **w Załączniku nr 4** w/w zarządzenia wprowadza się **cele działań ochronnych**

Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

Błotniak stawowy występuje na obszarach bogatych w trzcinowiska i szuwały wokół zbiorników wodnych oraz na torfowiskach zarastających trzcinami i zaroślami wierzbowymi. Gniazduje głównie w łąkach trzcin, w szuwarach pałkowych i oczeretowych, porastających jeziora, zbiorniki retencyjne, stawy rybne, zalewy nadmorskie, starorzeczka i śródpolne oczkach wodne. Na torfowiskach błotniak stawowy lęgnie się w łąkach kłoci wiechowatej i szuwarach wielkoturzycowych. Gniazdo zakłada nad lustrem wody lub w trudno dostępnym, podmokłym terenie. Najczęściej buduje w kępach trzcin lub innej wysokiej roślinności, niekiedy w zarastających powierzchni krzewach wierzby. Błotniaki stawowe żerują najchętniej na rozległych terenach łąkowych oraz penetrują uprawy rolne (zboża i rośliny okopowe). Występowaniu tego gatunku sprzyja mozaikowość siedlisk w zróżnicowanym krajobrazie otwartym (Buczek 2007)⁵. Terytoria łąkowe jedynie w niewielkim stopniu pokrywają się z żerowiskami. Błotniaki stawowe żerują nawet w odległości 15 km od gniazda, najczęściej jednak w promieniu 4-5 km⁶.

Według planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 główne zagrożenia istniejące to:

- 1) G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- 2) C03.03 produkcja energii wiatrowej;

⁵ Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa.

⁶ <https://natura2000.gdos.gov.pl/tom-7>

- 3) I01 obce gatunki inwazyjne;
- 4) K03.04 drapieżnictwo;
- 5) F03.01 polowanie.

Natomiast do potencjalnych zagrożeń zaliczamy:

- 6) A02.01 intensyfikacja rolnictwa;
- 7) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;
- 8) A02.03 usuwanie trawy pod grunty orne;
- 9) B01 zalesianie terenów otwartych;
- 10) E01.03 zabudowa rozproszona;
- 11) E01.04 inne typy zabudowy

Główne zagrożenie odnosi się do spadku liczebności populacji lub jej zaniku (w zależności od zagrożenia) poprzez:

- 1),2) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi;
- 3),4) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej w miejscach rozrodu;
- 5) płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków związane z polowaniami na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i żerowania błotniaków,
- 6), 7) zmniejszenie się arealu lub utratę siedlisk lęgowych wskutek wykaszania zawodnionych trzcinowisk;
- 6), 8), 9), 10), 11) zmniejszanie arealu lub utratę siedlisk żerowania wskutek zmiany przeznaczenia trwałych użytków zielonych w inne grunty (orne, zabudowane, zalesione).

Dodatkowo poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 (podręcznik metodyczny) jako główne zagrożenie dla gatunku wymienia utratę siedlisk. Strata siedliska może być wynikiem:

- likwidacji lub zmniejszenia powierzchni zajętej przez szuwary (wykaszanie, wypalanie), zwłaszcza trzcinowe, na stawach i innych zbiornikach wodnych,
- zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych,
- osuszania śródpolnych zbiorników wodnych.

Błotniakowi stawowemu zagrażają przede wszystkim zmiany środowiskowe związane z obniżaniem poziomu wody, zarastanie przesuszonych łąk i torfowisk przez zarośla wierzbowe i drzewa, prowadzące do pogarszania się warunków do zakładania gniazd. Zagrożeniem jest zanikanie dogodnych żerowisk, na skutek sukcesji leśnej lub zabudowy (szczególnie rozproszonej i rekreacyjnej) nad brzegami jezior oraz intensyfikacji rolnictwa i zaniku tradycyjnych gospodarstw ekstensywnych. Rozwijająca się zabudowa letniskowo-turystyczna, tworzenie nowych działek budowlanych i coraz liczniejszy aktywny wypoczynek nad zbiornikami wodnymi (sporty motorowodne, żeglarstwo, kajakarstwo, wędkarstwo) mają negatywny wpływ na populację błotniaka stawowego, uniemożliwiając zdobywanie pokarmu i obniżając udatność lęgów. Błotniaki są narażone na kolizje z turbinami elektrowni wiatrowych. Do zagrożeń należy drapieżnictwo ssaków (norka amerykańska, jenot, lis)⁷.

Celem działań ochronnych jest utrzymanie populacji rozrodzkiej. Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) siedlisk tj. pasów trzcinowisk i szuwarów o szerokości powyżej 10 m (optymalnie powyżej 30 m), wokół zbiorników wodnych o wielkości powyżej 10 ha (optymalnie powyżej 100 ha) oraz torfowisk niskich i przejściowych oraz podmokłych łąk o powierzchni ponad 50 ha (optymalnie powyżej 100 ha), porośniętych roślinnością zielną z nielicznymi kępami krzewiastych wierzb graniczące z terenami otwartymi z mozaiką łąk i pól, o zabudowie < 20% powierzchni, i lesistości poniżej 20-40%, na powierzchni całkowitej min. 1300 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.

⁷ Tamże s. 42

Zapisy planu nie stoją w sprzeczności z celami ochrony ani nie wpisują się w istniejące i potencjalne zagrożenia.

Na obszarze opracowania, w związku z sezonowością zbiornika wodnego, nie ma siedlisk odpowiednich dla łągów błotniaka stawowego. Dogodniejsze warunki panują na wschód od granicy opracowania. Zapisy projektu planu nie stwarzają zagrożenia dla błotniaka stawowego ani nie przyczyniają się do utraty siedliska. Obszar proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”, w myśl zapisów planu, będzie podlegał ochronie. Podczas wizji lokalnej obserwowano żerowanie i zalatywanie.

Jak wspomniano wcześniej występowaniu błotniaka sprzyja mozaikowość siedlisk w zróżnicowanym krajobrazie otwartym, a terytoria łągowe jedynie w niewielkim stopniu pokrywają się z żerowiskami. Teren otaczający proponowany użytek ekologiczny tworzy raczej wielkopowierzchniowe, monokultury upraw, które nie stanowią pierwszego wyboru do żerowania błotniaka w odróżnieniu od otwartych łąk i pastwisk. Bardziej zróżnicowane uprawy znajdują się w nieco większym oddaleniu oraz przede wszystkim na terenie międzyodrza które jak najbardziej znajduje się w zasięgu żerowania błotniaka stawowego - jak wskazano w poradniku ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny tom 7. Powierzchnia żerowania będąca w dyspozycji błotniaka stawowego, uwzględniając jego znaczny zasięg, wynosi kilka tysięcy hektarów i rozciąga się zarówno na międzyodrze, jak również na teren Niemiec.

W związku z powyższym można zakładać, że zmiana przeznaczenia części gruntów ornych, które znajdują się w otoczeniu wielkopowierzchniowych upraw, nie wpłynie na uszczuplenie potencjalnej bazy żerowiskowej błotniaka stawowego w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003. Tym samym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na stan populacji gatunku.

Żuraw *Grus grus*

Żuraw jest jednym z największych polskich ptaków. Jest większy od bociana białego i czapli siwej. Żurawie w okresie łągowym preferują oczka wodne, zabagnienia i jeziora w otoczeniu lasów podmokłych (olsy, łągi) oraz wśród suchych borów. Znaczna część par gniazduje na oczkach śródpolnych, a także w dolinach rzecznych, np. w starorzeczach, zabagnieniach i okresowych zalewiskach. Kluczowym czynnikiem w czasie łągów jest stałe utrzymywanie poziomu wody (10-40 cm) wokół miejsca gniazdowania. W trakcie wodzenia młodych żurawie spotyka się głównie na zacisznych śródleśnych polanach, łąkach i ugorach. W czasie wędrówek żerują głównie w krajobrazie rolniczym, a nocują na płytkich stawach rybnych, w trzcinowiskach, na płycznach i wyspach jezior, na obszarach zalewowych dużych rzek, oczkach śródpolnych i bagnach śródleśnych.⁸

Według planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 główne zagrożenia istniejące to:

- 1) G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- 2) C03.03 produkcja energii wiatrowej;
- 3) F03.01 polowanie.

Natomiast do potencjalnych zagrożeń zaliczamy:

- 4) J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;
- 5) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;
- 6) K01.03 wyschnięcie.

Główne zagrożenie odnosi się do spadku liczebności populacji lub jej zanik (w zależności od zagrożenia) poprzez:

- 1), 2) Spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi;
- 3) płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji żurawi.

⁸ Tamże s. 312

- 4), 5), 6) Spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk żerowania i lęgówisk wskutek spadku poziomu wód w obrębie podmokłych obszarów leśnych i łąkowych.

Mimo iż żuraw, obecnie nie jest zagrożony wyginięciem, w skali świata należy do rodziny ptaków wysoce zagrożonych, dlatego nie należy bagatelizować istniejących zagrożeń antropogenicznych. Do najistotniejszych należą:

- osuszanie wszelkich mokradeł;
- nadmierna chemizacja rolnictwa;
- zagrożenie ze strony drapieżników.

Głównym celem działań ochronnych jest utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) siedlisk, miejsc wypoczynku i żerowania, tj. pól uprawnych (żerowiska), a także płytkich stawów rybnych, trzcinowisk, płycizn i wysp na jeziorach, obszarów zalewowych dużych rzek, oczek śródpolnych i bagien śródleśnych, na powierzchni 21000 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Na obszarze zmiany planu nie planuje się budowy farm wiatrowych ani napowietrznych linii wysokiego napięcia. Tym samym nie przyczynia się do zwiększenia śmiertelności żurawia.

Podczas wizji lokalnej obserwowano żerowanie i zalatywanie poza obszarem opracowania, tym samym można zakładać, że zmiana przeznaczenia części gruntów rolnych, które znajdują się w otoczeniu wielkopowierzchniowych upraw, nie wpłynie znacząco na uszczuplenie potencjalnej bazy żerowiskowej żurawia w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003. Sam obszar zmiany planu, chociażby z uwagi na sezonowość zbiornika wodnego, a tym samym duże wahania poziomów wody, nie jest dogodnym miejscem gniazdowania żurawia.

Gęgawa Anser anser

Gęgawa jest największą z szarych gęsi, nieco mniejszą od gęsi domowej. Gniazduje pojedynczo lub w niewielkich skupiskach, przeważnie na jeziorach, stawach i zbiornikach zaporowych, rzadziej na starorzeczach i terenach zalewowych. Zasiedla wszelkiego rodzaju akweny oferujące bezpieczne miejsca gniazdowania i położone w pobliżu terenów dogodnych do żerowania. Są to zwykle obszerniejsze szuwały na: starorzeczach i naturalnych eutroficznym i dystroficznym jeziorach, stawach i stawach hodowlanych, ujściach rzek, jeziorach przybrzeżnych i zalewach, zbiornikach zaporowych; torfiankach oraz brzegach rzek i kanałów. Miejscem żerowania są zwykle pola z oziminą, ścierniska, pastwiska i łąki - w tym tak że mokre łąki użytkowane ekstensywnie. Warto nadmienić że na Pomorzu Zachodnim gniazduje najwięcej gatunków tego ptaka. Są to głównie rejon Zalewu Szczecińskiego wraz z deltą wsteczną Świny, jeziora: Miedwie, Świdwie, Wełtyńskie oraz Miedzyodrze.

Według planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 główne zagrożenia istniejące to:

- 1) F03.01 polowanie;
- 2) K03.04 drapieżnictwo;
- 3) I01 obce gatunki inwazyjne;
- 4) C03.03 produkcja energii wiatrowej;
- 5) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne;
- 6) G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- 7) G01.01.01 motorowe sporty wodne;
- 8) H06.01.01 zanieczyszczenie hałasem ze źródeł punktowych lub występujące nieregularnie;
- 9) F06 inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania nie wymienione powyżej;
- 10) G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak;
- 11) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja).

Natomiast do potencjalnych zagrożeń zaliczamy:

- 12) J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;

13)J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.

Główne zagrożenie odnosi się do spadku liczebności populacji lub jej zaniku (w zależności od zagrożenia) poprzez:

- 1) płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji gęsi;
- 2), 3) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota;
- 4), 5), 6) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi;
- 7), 8) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek płoszenia i utraty lęgów, związanych z ruchem łodzi motorowych w miejscach koncentracji i rozrodu gatunku;
- 9) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kłusownictwa rybackiego;
- 10), 11) zmniejszanie się areалу lub utratę siedlisk żerowania i lęgów wskutek degradacji siedliska wykorzystywanego podczas przelotów - zalewane łąki na Międzyodrzu - poprzez sukcesję wtórną łozy i trzciny, a także wskutek przekształcania gruntów rolnych na cele nierolnicze;
- 12), 13) spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez zmianę reżimu hydrologicznego rzeki oraz innych ekosystemów wodnych i wynikające z tego pogorszenie warunków siedliskowych.

Dodatkowo poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 (podręcznik metodyczny) jako główne zagrożenie dla gatunku wymienia:

- likwidowanie lub radykalne zmniejszanie areалу trzcinowisk (wykaszenie, wypalanie), zwłaszcza na stawach i jeziorach;
- zamienianie terenów wilgotnych na inne użytki (np. zalesienia podmokłych łąk i pól sąsiadujących ze zbiornikami wodnymi w pobliżu lęgówisk);
- presja lisa, jenota i norki amerykańskiej, drapieżników groźnych zarówno dla piskląt, jak i dla ptaków dorosłych;
- wybieranie jaj dla domowego chowu;
- niepokojenie ptaków w okresie lęgowym (powoduje porzucanie lęgów);
- nielimitowane polowania;
- możliwość krzyżowania się z berniklą kanadyjską.

Głównym celem działań ochronnych jest utrzymanie w niepogorszonym stanie (FV) stabilnej powierzchni miejsc wypoczynku w okresie migracji, tj. stódkowodnych akwenów położonych w pobliżu żerowisk, zwykle obszernych szuwarów na starorzeczach i naturalnych eutroficznych i dystroficznych jeziorach, stawach i stawach hodowlanych, ujściach rzek, jeziorach przybrzeżnych i zalewach, zbiornikach zaporowych, torfiankach oraz brzegach rzek i kanałów, a także żerowisk w postaci łąk, pól z oziminą, ściernisk i pastwisk oraz zarośli sitowca nadmorskiego, na powierzchni minimum 11000 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Zapisy projektu planu nie stwarzają zagrożenia dla gęgawy ani nie przyczyniają się do utraty siedliska. Obszar proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”, w myśl zapisów planu, będzie podlegał ochronie. Podczas wizji lokalnej obserwowano żerowanie i zalatywanie poza obszarem opracowania, tym samym można zakładać, że zmiana przeznaczenia części gruntów rolnych, które znajdują się w otoczeniu wielkopowierzchniowych upraw, nie wpłynie znacząco na uszczuplenie potencjalnej bazy żerowiskowej gęgawy w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003.

Krzyżówka *Anas platyrhynchos*

Krzyżówka jest gatunkiem bardzo plastycznym, o szerokiej tolerancji ekologicznej. Gnieździ się we wszystkich typach siedlisk związanych z obecnością płytkich i eutroficznych zbiorników wodnych,

których brzegi porośnięte są gęstą i niską roślinnością. Występuje nad jeziorami i stawami, wolno płynącymi rzekami, na wszelkiego rodzaju terenach podmokłych, łąkach, turzycowiskach, w parkach miejskich, na oczkach śródpolnych, rowach, gliniakach. Ponadto toleruje obecność człowieka i siedlisk antropogenicznych.⁹

Według planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 główne zagrożenia istniejące to:

- 1) F03.01 polowanie;
- 2) K03.04 drapieżnictwo;
- 3) I01 obce gatunki inwazyjne;
- 4) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne;
- 5) C03.03 produkcja energii wiatrowej;
- 6) G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- 7) G01.01.01 motorowe sporty wodne;
- 8) H06.01.01 zanieczyszczenie hałasem ze źródeł punktowych lub występujące nieregularnie;
- 9) F06 inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania nie wymienione powyżej;
- 10) G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak;
- 11) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja).

Natomiast do potencjalnych zagrożeń zaliczamy:

- 12) J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;
- 13) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska

Główne zagrożenie odnosi się do spadku liczebności populacji lub jej zanik (w zależności od zagrożenia) poprzez:

- 1) płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań w miejscach koncentracji krzyżówek;
- 2), 3) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota;
- 4), 5), 6) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi;
- 7), 8) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek płoszenia i utraty lęgów, związanych z ruchem łodzi motorowych w miejscach koncentracji gatunków;
- 9) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kłusownictwa rybackiego;
- 10), 11) zmniejszenie się arealu lub utrata siedlisk żerowania i lęgów wskutek degradacji siedliska wykorzystywanego podczas przelotów - zalewane łąki na Międzyodrzu - poprzez sukcesję wtórną łązy i trzciny.

Dodatkowo poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 (podręcznik metodyczny) jako główne zagrożenie dla gatunku wymienia utratę siedlisk. Strata siedliska może być wynikiem:

- zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych;
- likwidacji śródpolnych oczek wodnych;
- zabudowy brzegów zbiorników wodnych.

Celem działań ochronnych jest utrzymanie w nie pogorszonej formie (FV) stabilnej powierzchni miejsc wypoczynku i żerowania w okresie zimowania i migracji tj. dużych płytkich zbiorników wodnych, stawów, rzek oraz płytkich (do 1 m głębokości) zatok morskich o silnie rozwiniętej linii brzegowej z zatokami i wyspami, na powierzchni minimum 7800 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Zapisy projektu planu nie stwarzają zagrożenia dla krzyżówki ani nie przyczyniają się do utraty siedliska. Obszar proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”, w myśl zapisów planu, będzie podlegał ochronie. Podczas wizji lokalnej obserwowano żerowanie i zalatywanie poza obszarem

⁹ <https://natura2000.gdos.gov.pl/tom-7>

opracowania, tym samym można zakładać, że zmiana przeznaczenia części gruntów rolnych, które znajdują się w otoczeniu wielkopowierzchniowych upraw, nie wpłynie znacząco na uszczuplenie potencjalnej bazy żerowiskowej krzyżówki w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003.

Łyska Fulica atra

Jest to największy z krajowych chruścieli. Lęgnię się na zbiornikach wodnych o brzegach porośniętych pasem szuwaru. Łyski odżywiają się pokarmem roślinnym jak i zwierzęcym. Dieta łysek jest zmienna w zależności od bazy pokarmowej. Najczęściej są to nasiona i miękkie części roślin wodnych (glony i rośliny naczuniowe). Za pokarm zwierzęcy często służą małże, owady niewielkie płazy, ssaki, ryby, jaja i pisklęta innych ptaków. Gniazdują na różnej wielkości zbiorników wodnych: od małych glinianek do dużych jezior. Licznie zamieszkują stawy rybne, jeziora eutroficzne i starorzecza. Spotyka się je również na zbiornikach wodnych w miastach oraz terenach przemysłowych, jak również na łąkach zalewowych podczas wiosennych powodzi¹⁰.

Według planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 główne zagrożenia istniejące to:

- 1) F03.01 polowanie;
- 2) K03.04 drapieżnictwo;
- 3) I01 obce gatunki inwazyjne;
- 4) D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne;
- 5) C03.03 produkcja energii wiatrowej;
- 6) G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- 7) G01.01.01 motorowe sporty wodne;
- 8) H06.01.01 zanieczyszczenie hałasem ze źródeł punktowych lub występujące nieregularnie;
- 9) F06 inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania nie wymienione powyżej;
- 10) G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak;
- 11) K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja).

Natomiast do potencjalnych zagrożeń zaliczamy:

- 12) J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;
- 13) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.

Główne zagrożenie odnosi się do spadku liczebności populacji lub jej zanik (w zależności od zagrożenia) poprzez:

- 1) płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań w miejscach koncentracji łysek;
- 2), 3) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek drapieżnictwa naziemnych gatunków obcych i inwazyjnych np.: norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota;
- 4), 5), 6) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kolizji z elektrowniami wiatrowymi i napowietrznymi liniami energetycznymi;
- 7), 8) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek płoszenia i utraty lęgów, związanych z ruchem łodzi motorowych w miejscach koncentracji gatunku;
- 9) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek kłusownictwa rybackiego;
- 10), 11) zmniejszenie się arealu lub utrata siedlisk żerowania i lęgów wskutek degradacji siedliska wykorzystywanego podczas przelotów - zalewane łąki na Międzyodrzu - poprzez sukcesję wtórną łozy i trzciny
- 12), 13) reżimu hydrologicznego rzeki oraz innych ekosystemów wodnych i wynikające z tego pogorszenie warunków siedliskowych.

Dodatkowo, w poradniku ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 (podręcznik metodyczny), jako główne zagrożenia dla gatunku wymienione są:

¹⁰ <https://natura2000.gdos.gov.pl/tom-7>

- utrata siedlisk łągowych w wyniku likwidacji lub zmniejszenia powierzchni zajętej przez szuwary, zwłaszcza trzcinowe, na stawach i innych zbiornikach wodnych;
- utrata siedlisk gniazdowych w wyniku intensyfikacji gospodarki stawowej połączonej z pogłębianiem stawów, niszczeniem roślinności wynurzanej i likwidacją wysp na stawach hodowlanych;
- utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania śródpolnych zbiorników wodnych;
- utrata siedlisk łągowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych;
- zwiększanie się antropopresji w strefie przybrzeżnej jezior (może powodować spadek liczebności na łągowiskach w pobliżu atrakcyjnych turystycznie okolic);
- wydobywanie piasku i żwiru na obszarze jesienno-zimowych koncentracji;

Realizacja projektu mpzp, nie wpisuje się w powyższe zagrożenia istniejące i potencjalne dla łąski. Nie są przewidziane obiekty infrastruktury technicznej pod postacią napowietrznej linii wysokiego napięcia. Nie planuje się budowy farmy wiatrowej. Nie nastąpi zmiana warunków wodnych w rejonie potencjalnie dogodnych warunków siedliskowych, jakim jest proponowany użytek ekologiczny „Dołek”. Zapisy planu w jednoznaczny sposób wprowadzają zapisy ochronne dla w/w obszaru. Obszary żerowania łąski stanowią płytkie wody i szuwary, które znajdują się na terenie proponowanego użytku ekologicznego - w granicach zmiany planu jak i poza nimi. Obszar będzie podlegał ochronie, tym samym nie zmieni się baza pokarmowa łąski. Zmiana przeznaczenia obszarów rolnych również wydaje się bez znaczenia dla populacji łąski, ponieważ głównym czynnikiem determinującym warunki siedliskowe jest występowanie środowiska wodnego - a nie sama obecność człowieka jako takiego.

Reasumując, najważniejsze i powtarzające się zagrożenia wynikają zarówno z planu ochrony, jak również z opracowań eksperckich. Należą do nich przede wszystkim:

- napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne,
- produkcja energii wiatrowej,
- utrata siedlisk związana z osuszaniem oczek wodnych, zmian reżimu hydrologicznego,
- likwidowanie lub radykalne zmniejszanie arealów trzcinowisk,
- likwidacji lub zmniejszenia powierzchni zajętej przez szuwary,
- nadmierna chemizacja rolnictwa.

W efekcie przeprowadzonej analizy oddziaływania na cele i przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000 można wysnuć wniosek, że zmiana planu nie wywrze negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony ani na spójność i integralność obszaru Natura 2000. Mocą prawa miejscowego wprowadza się zapisy ochronne dla użytku ekologicznego „Dołek”, czym potwierdza się jego znaczenie dla cennego siedliska bioróżnorodności.

Obszar zmiany planu jest następująco zlokalizowany względem najbliższych obszarów Natura 2000:

- ok. 1,5 km od obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Dolna Odra PLH320037,
- ok. 5,7 km od granicy obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Hohenholzer Forst und Kleingewässerlandschaft bei Kyritz na obszarze Niemiec,
- ok. 6,6 km od granicy obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Randow-Welse-Bruch na obszarze Niemiec.
- ok. 7,1 km od granicy obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020,
- ok. 9, 0 km od granicy obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018.

Rezerwaty przyrody

Obszar zmiany planu znajduje się w odległości:

- ok. 2,2 km od granicy rezerwatu przyrody pn. Kamienieckie Wąwozy im. prof. Janiny Jasnowskiej.
- ok. 2,4 km od granicy rezerwatu przyrody pn. Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem, utworzonym w celu ochrony wyjątkowych walorów krajobrazowych oraz przyrodniczych. W płatach murawowych odnaleźć można ciekawe gatunki ciepłolubne: ostnicę włosowatą,

sasankę łąkową, kalinę koralową, kocanki piaskowe i wilżynę ciernistą, strzęplicę polską, pięciornik biały, przetacznik wczesny, tymotkę Boehmera, kłosownicę pierzastą, goździcznika wyciętego, topolę czarną, owsicę omszoną, klon polny.

- ok. 3,9 km od rezerwatu przyrody pn. Kanał Kwiatowy,
- ok. 4,9 km od rezerwatu pn. Kurowskie Błota.

Pomniki przyrody

W granicach obszaru nie występują pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej.

Użytki ekologiczne

Obszar zmiany planu nie znajduje się w granicach użytków ekologicznych, w stosunku do których jest zlokalizowany następująco:

- ok. 2,8 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego pn. Ptasia Łąka,
- ok. 3,4 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego pn. Trawiasta Dolina,
- ok. 5,9 km od granicy istniejącego użytku ekologicznego pn. Klucki Ostrów.

Parki krajobrazowe

Obszar zmiany planu znajduje się w odległości:

- ok. 2,0 km od granicy Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Odry,
- ok. 8,0 km od granicy Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”.

Zespoły przyrodniczo krajobrazowe

Obszar zmiany studium nie znajduje się w granicach zespołów przyrodniczo - krajobrazowych, w stosunku do których jest zlokalizowany następująco:

- ok. 10,5 km od granicy istniejącego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego pn. Zaleskie Łęgi,
- ok. 11,4 km od granicy istniejącego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego pn. Wełtyń.

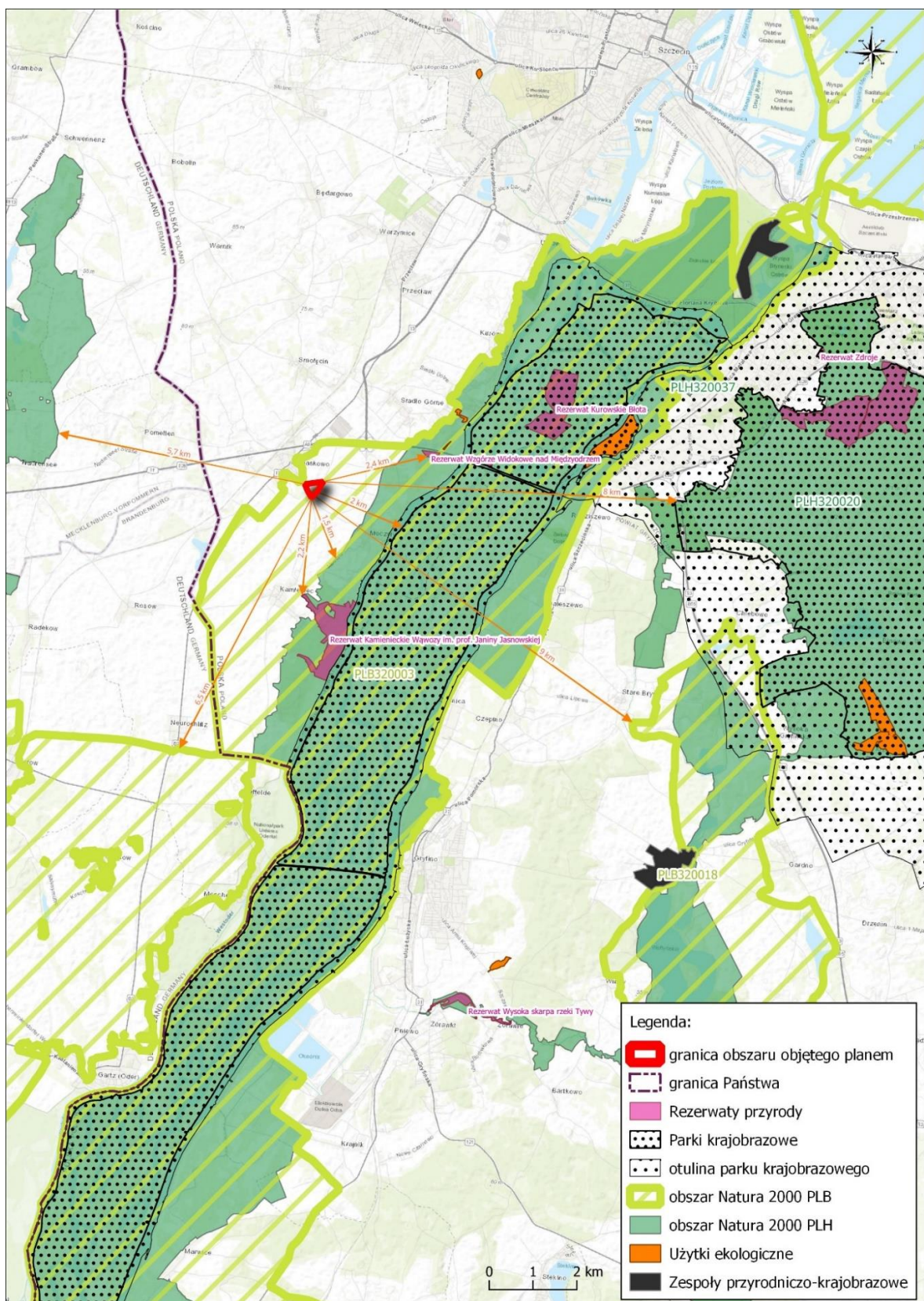
Proponowane formy ochrony przyrody.

W granicach obszaru zmiany planu znajduje się proponowana forma ochrony przyrody wskazana w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego (2010 r.) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kołbaskowo, przyjętego uchwałą nr XXXVI/446/2014 Rady Gminy Kołbaskowo z dnia 18 kwietnia 2014 r. - obszar sezonowego oczka wodnego wraz z szuwarem, jako proponowany użytek ekologicznych UE-17 „Dołek”. Pokrywa się on ze wskazanym w studium innym, cennym obszarem przyrodniczym wskazanym do zachowania i ochrony.

Głównym celem objęcia tego terenu ochroną jest zachowanie cennej ornitofauny oraz krajobrazu rolniczego. Jako główne zagrożenia wskazuje się: osuszenie, zaoranie, spływ nawozów i środków ochrony roślin z pól, zarastanie.

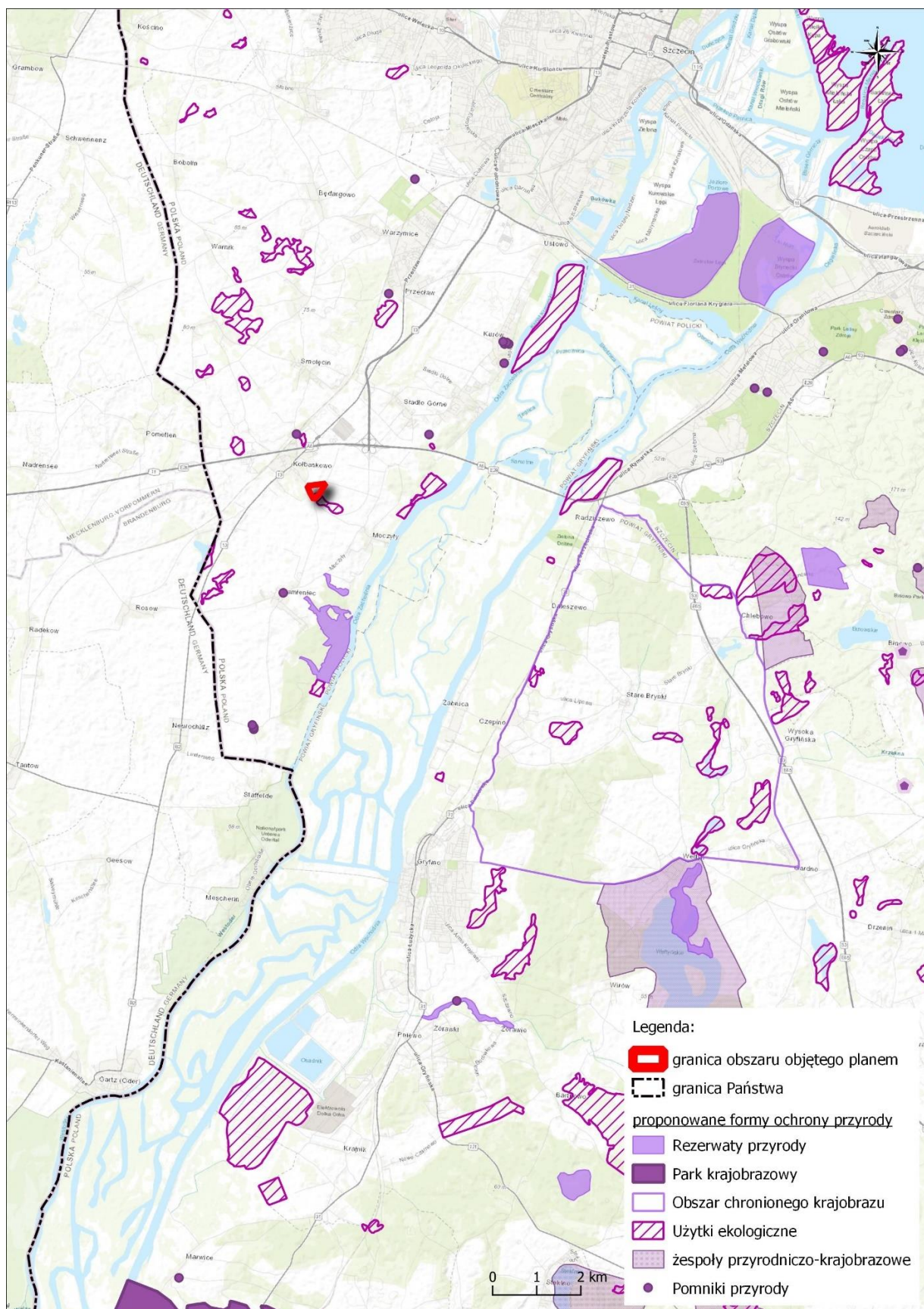
W związku z powyższym, zaleca się, aby teren ten nie podlegał zabudowie i pozostał w użytkowaniu rolniczym.

Dodatkowo, w obowiązującym planie miejscowym (Nr XXIX/391/05) obszar podmokłych łąk wydzielony został jako tereny rolne istniejące – do dalszego użytkowania o symbolu 68.R., na których obowiązuje zakaz zabudowy oraz likwidacji oczek wodnych oraz usuwania zbędnych mas ziemnych do śródpolnych zagłębień terenu porośniętych roślinnością lub wypełnionych wodą.



Ryc. 4. Lokalizacja obszaru opracowania w stosunku do form ochrony przyrody (opracowanie własne na podstawie danych z <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

Zapisy planu nie wpisują się w/w zagrożenia, ponieważ nie wprowadzają nowych funkcji na obszarach, gdzie okresowo bytują przedstawiciele ptactwa wodno-błotnego. Tym samym nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania ustaleń projektu planu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.



Ryc. 1. Lokalizacja obszaru opracowania w stosunku do proponowanych form ochrony przyrody (opracowanie własne na podstawie danych z <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

4.2. Realizacja zapisów planu a cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Ustalenia dokumentów planistycznych, sporządzanych na szczeblu gminnym, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wymagają uwzględnienia celów i kierunków ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym. Cele te znajdują swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym i dokumentach powstałych na jego podstawie takich jak: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2030, Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030, Polityka ekologiczna państwa 2030. Zapisy tych dokumentów są wiążące dla odpowiednich dokumentów szczebla niższego tj.: Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego 2020 Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028.

Do najważniejszych aktów prawnych na szczeblu krajowym, uwzględnionych w projekcie planu, zawierających cele ochrony środowiska należą:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia). Celem tej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia) (Dz. Urz. UE L 2010.20.7 z 26.01.2010) jest ochrona ptaków uznanych w skali kontynentu za zagrożone i potrzebujące ochrony,
- Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.) - Dyrektywa Siedliskowa.

Obszary i obiekty prawnie chronione.

Na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm), ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 z późn. zm.), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r., poz. 633 z późn. zm), ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.), ochronie podlegają:

- Obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003,
- główne zbiorniki wód podziemnych – Dolina kopalna Szczecin– GZWP nr 122,
- strefy ograniczonej ochrony stanowisk archeologicznych (dawniej „W.II” i „W.III”).

W projekcie planu znajdują się stosowne zapisy uwzględniające w/w obiekty i obszary podlegające ochronie.

4.3. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Oddziaływania na różnorodność biologiczną

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej, sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to - zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów o korytarzach

zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami.

Główną część obszaru, który zostanie przekształcony, stanowią grunty orne, na których warunki środowiskowe są mało zróżnicowane, a tym samym różnorodność biologiczna jest niewielka. Tereny rolne są zasiedlane przez gatunki zwierząt, które są typowe dla krajobrazu rolniczego. Nie ma tam ustanowionych stref ochrony ostoi roślin, zwierząt ani grzybów. Brak również siedlisk dogodnych dla bytowania i migracji płazów i gadów i tym samym dla ochrony ich liczebności i różnorodności gatunkowej. Cały obszar zmiany planu zlokalizowany jest w całości w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003. Nie mniej, w części zmiany planu - co do której przewidziano nowe funkcje - nie występują siedliska przyrodnicze, będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

Zmiana użytkowania terenu będzie związana z zebraniem wierzchniej warstwy gleby, co spowoduje trwałe zniszczenie roślin tam rosnących. Biorąc jednak pod uwagę rozległość otaczających terenów rolnych, zmiana sposobu użytkowania będzie powolna i rozłożona w czasie, co da możliwość zwierzętom stopniowej adaptacji do nowych warunków siedliskowych i nie powinna spowodować istotnego ubytku bazy żerowiskowej.

Największym zróżnicowaniem biologicznym odznacza się okresowe oczko wodne wskazywane w studium oraz Waloryzacji jako proponowany użytek ekologiczny „Dołek”. Obszar ten jest lokalnym centrum bioróżnorodności i okresowym siedliskiem chronionych gatunków ptaków, w tym będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry 125 PLB320003. Projekt.

Projekt planu wydziela na tym obszarze teren elementarny - zieleń naturalna. Obowiązuje na nim ochrona przed przekształceniem, zwłaszcza przed zabudową i dewastacją. Dodatkowo, plan wprowadza:

- a) zakaz zabudowy i dewastacji,
- b) zakaz dokonywania zmiany stosunków wodnych,
- c) zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników,
- d) zakaz likwidacji istniejącej roślinności szuwarowej,
- e) zakaz przemieszczania mas ziemnych, powstałych szczególnie w wyniku procesów inwestycyjnych i wynikających z prowadzenia gospodarki rolnej do śródpolnych zagłębień terenu, porośniętych trzcinowiskiem i wypełnionych wodą,
- f) nakaz współdziałania z organem właściwym do spraw ochrony środowiska w zakresie zagospodarowania terenu.

Warto odnotować, że wskazany obszar elementarny zieleni naturalnej zajmuje o wiele większą powierzchnię aniżeli wskazany obszar proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”. Dodatkowo, od granicy w/w obszaru został wyznaczony 8 metrowy bufor z zakazem zabudowy.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na populację fauny.

Oddziaływania na florę

Na obszarze opracowania realizacja planu wiąże się z silnym przekształceniem wierzchniej warstwy gleby. Będzie to skutkowało likwidacją istniejącej szaty roślinnej. Rzeczony zmiany dotyczą terenów zajętych przez uprawy rolne, gdzie występują głównie gatunki roślinności segetalnej. Są to gatunki pospolite, obecne w całym kraju, a ich powszechne występowanie na obszarze objętym planem, jak również w bezpośrednim sąsiedztwie, pozwala domniemywać, że utrata siedlisk nie wpłynie negatywnie na trwałość populacji. Nie są one objęte ochroną gatunkową. W celu minimalizacji oddziaływania na szatę roślinną na terenach, gdzie nastąpi zmiana funkcji, tj. obszarach przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową, wskazuje się, że powierzchnia czynna biologicznie nie może wynosić mniej niż 20-25% powierzchni działki.

Podczas prac związanych z budową infrastruktury technicznej należy uwzględnić minimalizowanie ingerencji i wpływu przedsięwzięcia na systemy korzeniowe drzew. Należy zachować w maksymalnym stopniu istniejącą zieleń wysoką, a ingerencję ograniczyć do cięć pielęgnacyjnych i

sanitarnych. W przypadku nowego zagospodarowania terenu zakazuje się nasadzeń obcych geograficznie oraz inwazyjnych gatunków drzew, krzewów i traw.

Na pozostałym obszarze, tj. w miejscu proponowanego użytku ekologicznego, na terenie w północno-wschodniej części - stanowiącej zadrzewienie śródpolne oraz przy drodze Moczyły-Kołbaskowo nie zajdą zasadnicze zmiany użytkowania i tym samym nie wystąpi negatywny wpływ na szatę roślinną.

Oddziaływanie na faunę

W wyniku realizacji zapisów planu dojdzie do częściowego wyparcia zwierząt z tego obszaru. Duże ssaki przeniosą się do sąsiednich, optymalnych miejsc.

Potencjalne miejsce siedliskowe płazów (żaba) zostanie nienaruszone. Dodatkowo, obszar występowania okresowego zbiornika wodnego będzie podlegał ochronie. Wpływ na awifaunę został szczegółowo omówiony w rozdziale 4.1.

W celu ułatwienia migracji i przemieszczania się po terenie zmiany planu, zwłaszcza ssaków, wprowadza się zakaz groduzenia terenu.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na populację fauny.

Oddziaływania na ludzi

Na terenie opracowania nie występuje zabudowa mieszkaniowa. Główną zmianą jest niewielka korekta przebiegu drogi - w stosunku do obowiązującego planu. Tym samym, w zakresie oddziaływania na ludzi proponowana zmiana mpzp nie wprowadza znaczących zmian w odniesieniu do obowiązujących ustaleń planistycznych. Dodatkowo, projekt planu wprowadza ograniczony katalog możliwych do realizacji form działalności potencjalnie mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi wykluczając:

- obiekty mogące stwarzać zagrożenie dla środowiska, życia lub zdrowia ludzi, choćby w przypadku awarii;
- przedsięwzięcia wymagające składowania materiałów sypkich pod gołym niebem;
- obiekty, których uciążliwość wykracza poza granice objęte zmianą planu.

Jedynie oddziaływanie na ludzi (robotników) będzie występowało na etapie wznoszenia poszczególnych obiektów budowlanych i będzie się wiązało ze standardową ekspozycją na hałas i zapylenie (zwłaszcza przy robotach ziemnych), które są normalnymi elementami procesu budowlanego.

W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji ustaleń projektu planu na zdrowie ludzi.

Oddziaływania na wody

Obszar opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 122 Dolina kopalna Szczecin (dolny miedzyglinny poziom wodonośny).

Dla GZWP nr 122 została opracowana „Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych zbiornika wód podziemnych w utworach czwartorzędowych GZWP nr 122 – Dolina Kopalna Szczecin”, zatwierdzona decyzją MOŚZNiL z dnia 23.12.1998r. W 2011 r. sporządzono dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej określający warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 122 Dolina kopalna Szczecin. Dodatek ten został przyjęty zawiadomieniem Ministra Środowiska z dnia 15.12.2011r.

Ochrona wód podziemnych na tym obszarze powinna być realizowana z uwzględnieniem zapisów powyższych dokumentów z zakresu zagospodarowania przestrzennego. Zasadniczą potrzebą jest ustalenie wykorzystania systemu gospodarki wodno-ściekowej, działającego w ramach rozwiązań systemowych gminy. Według zapisów planu zaopatrzenie w wodę będzie realizowane z sieci

wodociągowej. Sposób zagospodarowania terenu nie może zmieniać kierunków odpływu wód gruntowych i powierzchniowych na terenach sąsiednich zwłaszcza na obszar proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”. Plan wprowadza również zakaz składowania i magazynowania materiałów sypkich pod gołym niebem, czyli w sposób mogący powodować zapylenie lub zanieczyszczenie powietrza, gleb lub wód gruntowych.

Powierzchniowa sieć hydrograficzna znajduje się na obszarze proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”. Projekt planu wprowadza na nim szereg obostrzeń - z zakazem zabudowy i dewastacji włącznie. Ponadto, w trosce o bytujące tam zwierzęta wykorzystujące zbiorniki wodne ustala się kategorię zakaz zmiany warunków wodnych, skutkujących nadmiernym odpływem wody lub zwiększonym parowaniem z powierzchni lustra. Zakazuje się likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników, zwłaszcza związanych z przemieszczaniem mas ziemnych powstałych w wyniku procesów inwestycyjnych i wynikających z prowadzenia gospodarki rolnej do śródpolnych zagłębień terenu porośniętych trzcinowiskiem i wypełnionych wodą.

Mimo iż wierzchnią warstwę gruntu stanowią utwory nieprzepuszczalne - co daje dobrą ochronę przed przesiąkaniem nieczystości w głąb warstwy wodonośnej - projekt planu zakazuje odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych z powierzchni komunikacji drogowej, placów i parkingów bezpośrednio do gruntu. Wyjątkowo dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych z powierzchni komunikacji oraz placów i parkingów do gruntu, po ich wstępnym podczyszczeniu, pod warunkiem, że stopień oczyszczenia ścieków oraz miąższość warstwy gruntu nad zwierciadłem wód podziemnych stanowią zabezpieczenie tych wód przed zanieczyszczeniem. Ścieki sanitarne mogą być wyłącznie odprowadzane do kanalizacji sanitarnej.

W związku z powyższym zmiana sposobu zagospodarowania terenu, przy zastosowaniu zapisów planu, nie powinna wpłynąć negatywnie na warunki wodne oraz stan wód (jakościowy i ilościowy) na obszarze opracowania, jak również poza jego granicami.

Oddziaływania na powietrze i klimat oraz klimat akustyczny

Na obszarze opracowania nie ma istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Za stan jakości powietrza odpowiadać będą głównie zanieczyszczenia pochodzące z bliższego i dalszego sąsiedztwa. W tej sytuacji są to zanieczyszczenia pochodzące z ruchu kołowego, odbywającego się po autostradzie A6, drogi nr 13 Szczecin - Rosówek oraz drogi powiatowej Kołbaskowo – Moczyły. Źródłem zanieczyszczenia mogą być domy mieszkalne opalane paliwem stałym oraz obiekty publiczne i usługowe zaopatrzone w wewnętrzne kotłownie znajdujące się w Kołbaskowie.

Realizacja zapisów planu związana jest z przeznaczeniem terenu na funkcję zabudowy usługowej oraz komunikację - lokalną i dojazdową. Nowopowstałe drogi dojazdowe obsługujące teren, odznaczać się będą niskim natężeniem ruchu i ich wpływ na jakość powietrza będzie znikomy.

Wpływu na stan powietrza można oczekiwać od terenów przeznaczonych na funkcje usługowe. Realizacja poszczególnych obiektów będzie się wiązała z budową kotłowni, która będzie zasilana wybranymi, ekologicznymi nośnikami energii (np. gaz przewodowy, gaz w zbiornikach podziemnych lub nadziemnych, energia elektryczna, pompy ciepłe, pelet, energia odnawialna - solarna). Co do zasady nie będą stosowane paliwa powodujące przekroczenie dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza.

Źródłem hałasu jest głównie autostrada A6 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, tj. stacje benzynowe wraz z parkingami dla tirów oraz linia kolejowa nr 409 (szczecin – Berlin). Natężenie hałasu w obrębie autostrady jest średnie (dla tej klasy dróg) - co nie zmienia faktu, że jest głównym emitentem hałasu na tym obszarze. Nowopowstałe źródła hałasu związane będą z obiektami produkcyjnymi i składowymi.

Klimat akustyczny

Co do zasady, zapisy planu dopuszczają jedynie te funkcje usługowe i wytwórcze, których uciążliwość zamyka się w granicach terenu, na których realizowana jest inwestycja oraz nakazują nieprzekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych. Tym samym, rodzaje obiektów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112), które w przypadku zapisów planu związane są np. ze sportem i rekreacją, edukacją czy opieką

społeczną (w szczególności domy opieki społecznej), powinny być rozmieszczane w oddaleniu od źródeł hałasu lub skutecznie przed nim zabezpieczone

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na stan klimatu i powietrza

Oddziaływania na powierzchnię ziemi

Obszar planu, który ulegnie przekształceniu, obecnie stanowi głównie teren rolniczy pól uprawnych. Można zakładać, że wraz ze zmianą przeznaczenia gruntu i jego systematycznego zagospodarowania zostanie zdjęta cała warstwa gleby i gruntu (z zachowaniem wymaganego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W wyniku prac budowlanych nie zostanie przekształcona rzeźba terenu. Na etapie inwestycyjnym należy zabezpieczyć wierzchnią warstwę gleby i mas ziemnych na potrzeby kształtowania własnego terenu.

Plan wprowadza stosowne zapisy w zakresie gospodarki odpadami, wprowadzając zakaz zbierania, magazynowania i przetwarzania odpadów, za wyjątkiem odpadów wytworzonych w wyniku prowadzonej własnej działalności, zgodnej z przeznaczeniem terenu. Nakazuje wstępną segregację odpadów u źródła i usuwanie ich zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na powierzchnie ziemi.

Oddziaływania na krajobraz i zabytki

Krajobraz kulturowy zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 3, pkt 14), definiowany jest jako: „przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze”. Istotne znaczenie mają następujące elementy dziedzictwa kulturowego:

- układy przestrzenne miejscowości, zabudowa (założenia rezydencjonalne i folwarczne, zabytkowe zespoły budowlane, w tym: mieszkalne, sakralne, przemysłowe, itp., zabytkowe założenia obronne),
- zieleń zabytkowa,
- obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty w gminnej ewidencji zabytków,
- strefy ochrony układów zabytkowych,
- stanowiska archeologiczne.

W świetle przytoczonej definicji obszar opracowania nie stanowi krajobrazu kulturowego. W granicach obszaru opracowania nie występują zabytki podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego.

Zgodne z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania na obszarze opracowania wyznaczono Strefę ograniczonej ochrony stanowisk archeologicznych (dawniej „W.II” i „W.III”)

Na wskazanych obszarach obowiązują następujące wymogi:

- a) uzgadnianie zamierzeń inwestycyjnych i innych, związanych z pracami ziemnymi, przez odpowiedni organ do spraw ochrony zabytków,
- b) przeprowadzanie badań ratunkowych na terenie w granicach strefy, wyprzedzających rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją zamierzenia, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

W związku z powyższym można przyjąć, że realizacja zapisów planu nie wpłynie negatywnie na stan krajobrazu kulturowego czy obiekty zabytkowe objęte ochroną

Oddziaływania na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. zostały opisane wcześniej. W granicach obszaru

planu nie powstaną przedsięwzięcia o negatywnym oddziaływaniu na grunty, wody powierzchniowe, podziemne i powietrze atmosferyczne.

Oddziaływania na dobra materialne

W związku z realizacją ustaleń planu nie wystąpią negatywne oddziaływania na dobra materialne ludności.

5. Rozwiązania planistyczne mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zapisów planu

W celu zapobiegania i ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko i przyrodę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w zakresie ochrony środowiska ustala się nakazy, zakazy i zasady dla obszarów.

Ogólne zasady ochrony przyrody:

- a) zabronione są działania mogące w sposób znaczący pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, a także siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- b) uwzględnienie ustaleń uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
- c) zakaz introdukcji gatunków geograficznie i ekologicznie obcych, przyczyniającej się do ich inwazji i wypierania gatunków rodzimych;
- d) wykorzystanie systemu gospodarki wodno-ściekowej, działającej w ramach rozwiązań systemowych gminy;
- e) sposób zagospodarowania terenu nie może zmieniać kierunków odpływu wód gruntowych i powierzchniowych na terenach sąsiednich - zwłaszcza na obszar proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”;
- f) zakazuje się odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych z powierzchni komunikacji drogowej, placów i parkingów bezpośrednio do gruntu; wyjątkowo dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych z powierzchni komunikacji oraz placów i parkingów do gruntu, po ich wstępnym podczyszczeniu, pod warunkiem, że stopień oczyszczenia ścieków oraz miąższość warstwy gruntu nad zwierciadłem wód podziemnych stanowią zabezpieczenie tych wód przed zanieczyszczeniem; ścieki sanitarne mogą być wyłącznie odprowadzane do kanalizacji sanitarnej;
- g) gospodarkę odpadami należy prowadzić w oparciu o funkcjonujący w gminie system, z uwzględnieniem selektywnej gospodarki odpadami; Ustala się zakaz zbierania, magazynowania i przetwarzania odpadów, za wyjątkiem odpadów wytworzonych w wyniku prowadzonej własnej działalności - zgodnej z przeznaczeniem terenu;
- h) zabezpieczenie wierzchniej warstwy gleby na czas prowadzonych prac budowlanych, wykorzystanie - powstałych w wyniku realizacji inwestycji - mas ziemnych na potrzeby kształtowania własnego terenu;
- i) w celu ochrony awifauny wprowadza się zakaz prowadzenia nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz ustala się przebudowę i skablowanie odcinków istniejących linii napowietrznych, w szczególności kolidujących z planowanym zagospodarowaniem terenu;
- j) w celu ochrony klimatu umożliwia się instalację urządzeń do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych - zgodnie z przepisami odrębnymi, a w zakresie zaopatrzenia w ciepło

ustala się: wykorzystanie lokalnych źródeł ciepła wykorzystujących do produkcji ciepła gaz, paliwa płynne, energię elektryczną oraz odnawialne źródła energii

- k) zachowanie w maksymalnym stopniu istniejącej zieleni wysokiej - za wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych; prowadzenie infrastruktury technicznej z uwzględnieniem minimalizowania ingerencji i wpływu przedsięwzięcia na systemy korzeniowe drzew;
- l) zakaz składowania i magazynowania materiałów sypkich w sposób mogący powodować zapylenie lub zanieczyszczenie powietrza, gleb lub wód gruntowych;
- m) nieprzekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach odrębnych;
- n) zakaz realizacji obiektów emitujących odory.

1ZN - teren zieleni naturalnej

- a) ustala się użytkowanie terenu zielonego przy maksymalnej ochronie drzewostanu. Wyjątkowo dopuszcza się wycinkę drzew w sytuacjach szczególnie uzasadnionych zagrożeniem bezpieczeństwa użytkowników terenu i terenów sąsiednich oraz innymi zagrożeniami związanymi ze stanem drzewostanu;
- b) zakaz zabudowy;
- c) zakaz grodzenia terenu.

2ZN - teren zieleni naturalnej – częściowo położony w granicach proponowanego użytku ekologicznego „Dołek”

- a) zakaz zabudowy;
- b) zakaz grodzenia terenu;
- c) zakaz dokonywania zmiany stosunków wodnych;
- d) zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników;
- e) zakaz likwidacji istniejącej roślinności szuwarowej;
- f) zakaz przemieszczania mas ziemnych - powstałych szczególnie w wyniku procesów inwestycyjnych i wynikających z prowadzenia gospodarki rolnej - do śródpolnych zagłębień terenu, porośniętych trzcinowiskiem i wypełnionych wodą;
- g) nakaz współdziałania z organem właściwym do spraw ochrony środowiska w zakresie zagospodarowania terenu;
- h) ustala się użytkowanie terenu zielonego przy maksymalnej ochronie drzewostanu;
- i) ustala się maksymalną ochronę zieleni wysokiej i niskiej;
- j) dopuszcza się wycinkę drzew w sytuacjach szczególnie uzasadnionych zagrożeniem bezpieczeństwa użytkowników terenu i terenów sąsiednich oraz innymi zagrożeniami związanymi ze stanem drzewostanu.

6. Rozwiązania alternatywne

Nie zakłada się wariantu alternatywnego, ponieważ plan nie zmienia zasadniczo przeznaczenia terenu pod nowe funkcje, które nie były ujęte w obowiązującym planie. Jedyna zmiana w stosunku do planu obowiązującego polega na zmianie lokalizacji drogi dojazdowej nr 199/37.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kołbaskowo. Akt woli sporządzenia planu wyrażony został uchwałą NR XLIV/554/2022 rady Gminy Kołbaskowo z dnia 21 grudnia 2022 r.

Prognoza składa się z 8 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi pięć podrozdziałów. Przedstawiono w nim akty prawne, na podstawie których sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko, opisano metodykę wykonywania prognozy, jak również wskazano zasób wykorzystanych materiałów i dokumentów, w tym środowiskowych i planistycznych oraz dokonano kwerendy dostępnych archiwalnych opracowań, głównie map hydrogeologicznych. Obowiązek opracowania prognozy wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustawa o udostępnianiu informacji określa zakres rzeczowy oraz wskazuje organy, z którymi należy uzgodnić stopień szczegółowości prognozy. W niniejszym rozdziale opisuje się cele projektowanego planu miejscowego i zakres zmian w nim występujących. Przedmiotem planu jest dostosowanie układu komunikacyjnego do aktualnych potrzeb. Powierzchnia obszaru planu miejscowego wynosi ok. 7,64 ha.

W w/w rozdziale wykazano również brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji projektu planu na środowisko.

Obszar opracowania w całości pokryty jest dwoma planami. Pierwszy miejscowy plan przyjęty uchwałą Rady Gminy Kołbaskowo Nr XXIX/391/05 z dnia 28 listopada 2005 r. na części obszaru wyznacza strefę 15. US, 16. US tereny usług sportu i rekreacji. Na pozostałym obszarze planu w części dotyczącej zmiany planu tj. terenu sezonowego oczka wodnego wraz z otaczającym szuwarem, wyznaczono obszar elementarny 68. R jako istniejące tereny rolne – istniejące łąki do dalszego użytkowania.

Na pozostałym obszarze, tj. przeważającej części pól uprawnych, obowiązuje plan miejscowy przyjęty uchwałą Rady Gminy Kołbaskowo Nr XIV/165/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r., który nadaje terenom rolniczym funkcje zabudowy usługowej oznaczonej symbolem U. Powyższy zapis nie został skonsumowany.

Rozdział drugi stanowi charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu oraz jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Obszar opracowania położony jest w powiecie polickim, w południowej części miejscowości Kołbaskowo w gminie Kołbaskowo, obręb Kołbaskowo. Stanowi raczej płaski, lekko opadający w kierunku południowo-zachodnim krajobraz z rzędnymi wysokościami w przedziale 27,0 - 33,75 m n.p.m.

Pod względem funkcjonalnym obszar zmiany planu można podzielić na trzy części. Pierwszą, największą stanowią użytkowane pola uprawne. Następnie są tereny rekreacyjne wraz z boiskiem do gry w piłkę nożną oraz infrastruktura towarzysząca. Ostatni element stanowią tereny nieużytkowanych, podmokłych łąk wraz z sezonowym oczkiem wodnym, wskazanym w studium do objęcia ochroną pod postacią użytku ekologicznego „Dołek”.

Obszar pokryty jest w całości utworami czwartorzędowymi. Są to mułki piaszczysto-ilaste, łąki piaszczyste i piaski zastoiskowe. Na nich wykształciły się głównie gleby brunatne wylugowane klasy IVA i IVb. Nie ma też dużych, naturalnych zbiorników wodnych, a jedynie zagłębienia terenu - stale lub okresowo wypełnianie wodą i porośnięte szuwarem. Obszar ten wskazany jest w studium jako proponowany użytek ekologiczny UE-17 „Dołek”, gdzie głównym celem jest zachowanie cennej ornitofauny.

Obszar opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 122 Dolina kopalna Szczecin (dolny międzyglinny poziom wodonośny). Ujęcie wody zlokalizowane jest we wsi Kołbaskowo. Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców

naturalnych, tym bardziej nie ma obszarów górniczych i terenów górniczych. Teren nie znajduje się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powiedzą.

W obszarze opracowania wyróżniono trzy charakterystyczne typy obszarów przyrodniczych:

- proponowany użytek ekologiczny „Dołek,
- śródpolny nieużytek (na granicy opracowania), wraz z bezpośrednio przyległymi gruntami rolnymi,
- teren rekreacyjny wraz z boiskiem sportowym,

Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania drzew i/lub krzewów kwalifikujących się do uznania za pomnik przyrody ożywionej. W granicach opracowania nie występują również gatunki roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową. Nie zidentyfikowano również w granicach opracowania siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej.

Obszar opracowania leży w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB 320003. Zlokalizowano na obszarze opracowania i w bezpośrednim sąsiedztwie ptaki, będące przedmiotem ochrony. Są to: gęgawa, krzyżówka, łyska, żuraw i błotniak stawowy.

Zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania na obszarze opracowania wyznaczono Strefę ograniczonej ochrony stanowisk archeologicznych (dawniej „W.II” i „W.III”)

Głównym źródłem hałasu na obszarze opracowania mogą być głównie autostrada A6, linia kolejowa nr 409 (szczecin – Berlin) oraz DK 13.

W rozdziale trzecim przedstawiono stan i jakość środowiska na obszarze opracowania, w kontekście występujących obecnie zagrożeń, w tym zanieczyszczenia powietrza i klimatu akustycznego oraz jakości wód. Głównym źródłem hałasu na obszarze opracowania mogą być autostrada A6, linia kolejowa nr 409 (szczecin – Berlin) oraz DK 13.

Obszar opracowania stanowi głównie teren rolniczy, dlatego największe zagrożenie może wynikać ze sposobu gospodarowania i intensywności działalności rolniczej.

Rozdział czwarty zawiera analizę i ocenę oddziaływania realizacji zapisów planu na obszary chronione, na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na obszary Natura 2000, oraz na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Potencjalne skutki i oddziaływanie ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska zależne będą od lokalnych uwarunkowań, takich jak: typ krajobrazu, budowa geologiczna, ukształtowanie terenu, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz zainwestowanie terenu.

W rozdziale piątym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Zapisy te są dostosowane do skali zmian oraz długotrwałości oddziaływania poszczególnych treści planu.

W rozdziale szóstym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązania alternatywnego do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział siódmy zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W rozdziale ósmym zawarte zostały mapy do Prognozy oddziaływania na środowisko.

8. Załączniki:

- Załącznik nr 1 - Mapa terenów funkcjonalnych do Prognozy oddziaływania na środowisko dla terenów położonych w gm. Kołbaskowo – skala 1 : 5000
- Załącznik nr 2 - Mapa powiązań przyrodniczych – skala 1 : 50 000